

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ

¹ Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ λόγος. ² Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. ³ Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν. ⁴ Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων, ⁵ καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν.

⁶ Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ *Ἰωάννης. ⁷ Οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ. ⁸ Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.

⁹ Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. ¹⁰ Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. ¹¹ Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. ¹² Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ¹³ οἱ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν.

¹⁴ Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν—καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ,

* 1:6 ἰωαννης | ἰωαννης WH

δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός—πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. ¹⁵ †Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ κέκραγε λέγων, Οὗτος ἦν ‡ὸν εἶπον, Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν· ὅτι πρῶτός μου ἦν. ¹⁶ §Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος. ¹⁷ *Ὅτι ὁ νόμος διὰ *Μωσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. ¹⁸ Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε· †ὁ μονογενὴς υἱός, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο.

¹⁹ Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ †Ἰωάννου, ὅτε §ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ *Λευίτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν, Σὺ τίς εἶ; ²⁰ Καὶ ὠμολόγησε, καὶ οὐκ ἠρνήσατο· καὶ ὠμολόγησεν ὅτι †Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός. ²¹ Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, Τί οὖν; †Ἡλίας εἶ σύ; Καὶ λέγει, Οὐκ εἰμί. Ὁ προφήτης εἶ σύ; Καὶ ἀπεκρίθη, Οὐ. ²² §Εἶπον οὖν αὐτῷ, Τίς εἶ; Ἴνα ἀπόκρισιν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς. Τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; ²³ Ἔφη, Ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν

† **1:15** ιωαννης | ιωανης WH ‡ **1:15** ον ειπον | ο ειπων WH
 § **1:16** και | οτι CT * **1:17** μωσεως | μωυσεως ANT CT
 † **1:18** ο μονογενης υιος 98.3% | μονογενης θεος NA SBL WH 0.3% ‡ **1:19** ιωαννου | ιωανου WH § **1:19** απεστειλαν | απεστειλαν προς αυτον NA TH WH * **1:19** λευιτας | λευειτας TH WH † **1:20** ουκ ειμι εγω | εγω ουκ ειμι CT ‡ **1:21** ηλιας ει συ | συ ηλιας ει NA SBL | συ ηλειας ει TH WH § **1:22** ειπον | ειπαν CT

Κυρίου, καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης.

24 Καὶ *οἱ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων. 25 Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, καὶ τείπον αὐτῷ, Τί οὖν βαπτίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστός, †οὔτε Ἡλίας, οὔτε ὁ προφήτης; 26 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Σίωάννης λέγων, Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσος *δὲ ὑμῶν †ἔστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. 27 †Αὐτός ἐστιν ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, §ὸς ἔμπροσθέν μου γέγονεν· οἷ *ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος. 28 Ταῦτα ἐν †Βηθανίᾳ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν †Ἰωάννης βαπτίζων.

29 Τῇ ἐπαύριον §βλέπει τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει, Ἴδε ὁ ἄμνος τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. 30 Οὗτός ἐστι *περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον, Ὅπισω μου ἔρχεται ἀνὴρ ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. 31 Κἀγὼ οὐκ ἤδιδον αὐτόν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραήλ, διὰ τοῦτο

* 1:24 οἱ | — CT † 1:25 εἶπον | εἶπαν NA SBL † 1:25 οὔτε ηλίας ουτε | ουδε ηλίας ουδε NA SBL | ουδε ηλειας ουδε TH WH § 1:26 ιωαννης | ιωανης WH * 1:26 δε | — CT † 1:26 εστηκεν | στηκει WH † 1:27 αυτος εστιν ο 95.8% | ο NA SBL TH 2.2% | — WH 0.4% § 1:27 ος εμπροσθεν μου γεγονεν | — CT * 1:27 εγω ουκ ειμι 86.2% | ουκ ειμι SBL 6.9% | ουκ ειμι εγω NA TH WH 3% † 1:28 βηθανια | βιθαβαρα PCK | βηθαβαρα TR † 1:28 ιωαννης | ο ιωαννης NA SBL TH | ο ιωανης WH § 1:29 βλεπει | βλεπει ο ιωαννης ANT BYZ PCK TR * 1:30 περι 98.9% | υπερ CT 0.6%

ἦλθον ἐγὼ ἐν ἰτῶ ὕδατι βαπτίζων. ³² Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι Τεθέαμαι τὸ πνεῦμα καταβαῖνον ἄνωσεϊ περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. ³³ Κἀγὼ οὐκ ἤδιδον αὐτόν· ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν, Ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. ³⁴ Κἀγὼ ἐώρακα, καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ *υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

³⁵ Τῇ ἐπαύριον πάλιν ἰεστήκει Ἰωάννης, καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. ³⁶ καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι, λέγει, Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ. ³⁷ Καὶ ἤκουσαν ἑαυτοῦ οἱ δύο μαθηταὶ λαλοῦντος, καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. ³⁸ Στραφεῖς δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας, λέγει αὐτοῖς, Τί ζητεῖτε; Οἱ δὲ *εἶπον αὐτῷ, Ἰαββί— ὃ λέγεται ἑρμηνευόμενον, Διδάσκαλε—ποῦ μένεις; ³⁹ Λέγει αὐτοῖς, Ἐρχεσθε καὶ ἴδετε. *ἦλθον καὶ εἶδον ποῦ μένει· καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὥρα ἦν ὡς

† 1:31 τω | — CT † 1:32 ιωαννης | ιωανης WH § 1:32 ωσει | ως ANT BYZ CT PCK * 1:34 υιος 99.5% | εκλεκτος SBL 0.4% † 1:35 ειστηκει | ιστηκει TH WH † 1:35 ο ιωαννης | ιωανης WH § 1:37 αυτου οι δυο μαθηται 93.4% | οι δυο μαθηται αυτου CT 1.6% * 1:38 ειπον | ειπαν CT † 1:38 ραββι | ραββει TH WH † 1:38 ερμηνευομενον 93.8% | μεθερμηνευομενον CT 3.2% § 1:39 ιδετε | οψεσθε CT * 1:39 ηλθον | ηλθον ουν ANT | ηλθαν ουν CT † 1:39 ειδον | ειδαν CT † 1:39 ωρα | ωρα δε TR

δεκάτη. ⁴⁰ Ἦν Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Σῆϊωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ. ⁴¹ Εὐρίσκει οὗτος *πρῶτος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα, καὶ λέγει αὐτῷ, Εὐρήκαμεν τὸν Ἰησοῦν—ὃ ἐστι μεθερμηνευόμενον, †Χριστός. ⁴² †Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. *Ἐμβλέψας αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωανᾶ· σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς—ὃ ἐρμηνεύεται Πέτρος.

⁴³ Τῇ ἐπαύριον †ἠθέλησεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ εὐρίσκει Φίλιππον, καὶ λέγει αὐτῷ †ὁ Ἰησοῦς, Ἀκολουθεῖ μοι. ⁴⁴ Ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. ⁴⁵ Εὐρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ, καὶ λέγει αὐτῷ, Ὅν ἔγραψε *Μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφηταὶ εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν †τὸν υἱὸν †τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ †Ναζαρέτ. ⁴⁶ Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ, Ἐκ *Ναζαρέτ δύναταί τι ἀγαθὸν εἶναι; Λέγει αὐτῷ †Φίλιππος, Ἔρχου

§ 1:40 ιωαννου | ιωανου WH * 1:41 πρωτος | πρωτον CT † 1:41 μεσιαν | μεσσιαν ANT CT TR † 1:41 χριστος | ο χριστος TR § 1:42 και | — CT * 1:42 εμβλεψας | εμβλεψας δε BYZ TR † 1:42 ιωνα 98.6% | ιωαννου NA SBL TH 0.4% | ιωανου WH 0.1% † 1:43 ηθελησεν | ηθελησεν ο ιησους ANT TR § 1:43 ο ιησους | — ANT BYZ PCK TR * 1:45 μωσης | μωσσης ANT CT † 1:45 τον | — CT † 1:45 του | — PCK § 1:45 ναζαρετ | ναζαρεθ SCR * 1:46 ναζαρετ | ναζαρεθ SCR † 1:46 φιλιππος | ο φιλιππος NA SBL WH

καὶ ἶδε. ⁴⁷ Εἶδεν †ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ, Ἴδε ἀληθῶς Σ᾿Ισραηλίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. ⁴⁸ Λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ, Πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη *Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν, εἶδόν σε. ⁴⁹ Ἀπεκρίθη †Ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ, †Ραββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ σεῖ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. ⁵⁰ Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὅτι εἶπόν *σοι, Εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; Μείζω τούτων †ὄψει. ⁵¹ Καὶ λέγει αὐτῷ, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, †ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωγότα, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

2

¹ Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ. ² ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. ³ Καὶ ὑστερήσαντος οἴνου, λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν, Οἶνον οὐκ ἔχουσι. ⁴ *Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; Οὐπω ἤκει ἡ ὥρα μου.

† **1:47** ο | — WH § **1:47** ισραηλιτης | ισραηλειτης TH WH
 * **1:48** ιησους | ο ιησους TR † **1:49** ναθαναηλ και λεγει
 αυτω 92.9% | αυτω ναθαναηλ CT 1% † **1:49** ραββι | ραββει
 TH WH § **1:49** ει ο βασιλευς | βασιλευς ει CT * **1:50** σοι
 | σοι οτι CT † **1:50** οπει | οψη CT † **1:51** απ αρτι 95.9% |
 — CT 0.7% * **2:4** λεγει | και λεγει NA SBL WH

⁵ Λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις, †Ὅ τι ἂν λέγῃ ὑμῖν, ποιήσατε.

⁶ Ἦσαν δὲ ἐκεῖ †ὕδρια λίθινα ἐξ κείμενα κατὰ τὸν καθαρισμόν τῶν Ἰουδαίων, χωροῦσαι ἀνὰ μετρητάς δύο ἢ τρεῖς. ⁷ Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. Καὶ ἐγένευσαν αὐτὰς ἕως ἄνω. ⁸ Καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἄντλήσατε νῦν, καὶ φέρετε τῷ Σάρχιτρικλίω. *Καὶ ἤνεγκαν. ⁹ Ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ †ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγεννημένον, καὶ οὐκ ἤδει πόθεν ἐστίν—οἱ δὲ διάκονοι ἤδειςαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ—φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ †ἀρχιτρίκλινος, ¹⁰ καὶ λέγει αὐτῷ, Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησι, καὶ ὅταν μεθυσθῶσι, τότε τὸν ἐλάσσω· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι. ¹¹ Ταύτην ἐποίησε *τὴν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐφανέρωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ· καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

¹² Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς †Καπερναοῦμ, αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ †αὐτοῦ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ ἐκεῖ ἔμειναν

† 2:5 ο τι | οτι WH † 2:6 υδριαι λιθιναι εξ κειμεναι κατα τον καθαρισμον των ιουδαιων 95.1% | λιθιναι υδριαι εξ κατα τον καθαρισμον των ιουδαιων κειμεναι CT 0.9% § 2:8 αρχιτρικλινω | αρχιτρικλεινω TH * 2:8 και | οι δε CT † 2:9 αρχιτρικλινος | αρχιτρικλεινος TH † 2:9 αρχιτρικλινος | αρχιτρικλεινος TH § 2:10 τοτε | —CT * 2:11 την | —CT † 2:12 καπερναουμ | καφαρναουμ CT † 2:12 αυτου 90.6% | —SBL TH WH 0.4%

οὐ πολλὰς ἡμέρας.

13 Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ Πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς. 14 Καὶ εὔρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστεράς, καὶ τοὺς κερματιστὰς καθημένους. 15 Καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τὰ τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας· καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεε τὸ κέρμα, καὶ τὰς τραπέζας ἀνέστρεψε. 16 καὶ τοῖς τὰς περιστεράς πωλοῦσιν εἶπεν, Ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν· μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου οἶκον ἐμπορίου. 17 Ἐμνήσθησαν ἰδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν, Ὁ ζήλος τοῦ οἴκου σου †καταφάγεται με.

18 Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ, Τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποιεῖς; 19 Ἀπεκρίθη *Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. 20 †εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, †Τεσσαράκοντα καὶ ἕξ ἔτεσιν δῶκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν; 21 Ἐκεῖνος δὲ ἔλεγε περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. 22 Ὅτε οὖν

§ 2:15 το κερμα 98.8% | τα κερματα SBL WH 0.8% * 2:15 ανεστρεψε 85.1% | ανετρεψε NA TH WH 9.2% † 2:17 δε | — CT † 2:17 καταφαγεται | κατεφαγε TR § 2:18 ειπον | ειπαν CT * 2:19 ιησους | ο ιησους TR † 2:20 ειπον | ειπαν CT † 2:20 τεσσαρακοντα | τεσσερακοντα CT § 2:20 ωκοδομηθη | οικοδομηθη CT

ἠγγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο *ἔλεγε· καὶ ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ, καὶ τῷ λόγῳ †^ϛ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

²³ Ὡς δὲ ἦν ἐν †τοις Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ Πάσχα, ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. ²⁴ Αὐτὸς δὲ ᾔδῳ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν *ἑαυτὸν αὐτοῖς, διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας, ²⁵ καὶ ὅτι οὐ χρεῖαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκε τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

3

¹ Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων· ² οὗτος ἦλθε πρὸς *αὐτὸν νυκτός, καὶ εἶπεν αὐτῷ, †Ραββί, οἶδαμεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ †ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται ποιεῖν ἢ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ἦ ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ. ³ Ἀπεκρίθη ᾔδῳ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ⁴ Λέγει πρὸς αὐτὸν *ὁ Νικόδημος, Πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέρων

* **2:22** ελεγε | ελεγεν αυτοις TR † **2:22** ω 98.1% | ου CT 0.9% † **2:23** τοις | —TR § **2:24** ο 98.3% | —CT 0.5% * **2:24** εαυτον | αυτον NA | αυτον SBL WH * **3:2** αυτον | τον ιησουν BYZ PCK TR † **3:2** ραββι | ραββει TH WH † **3:2** ταυτα τα σημεια δυναται | δυναται ταυτα τα σημεια CT § **3:3** ο | —ANT CT PCK * **3:4** ο | —PCK TH

ᾧν; Μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δευτέρον εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι;
 5 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῆ ἔξ ὕδατος καὶ πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.
 6 Τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ ἐστὶ· καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πνεῦμά ἐστι. 7 Μὴ θαυμάσης ὅτι εἶπόν σοι, Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. 8 Τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως ἐστὶ πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ πνεύματος.

9 Ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ, Πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι; 10 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; 11 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὁ οἶδαμεν λαλοῦμεν, καὶ ὁ ἑώρακαμεν μαρτυροῦμεν· καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. 12 Εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς, ἐὰν εἶπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια, πιστεύσετε; 13 Καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὃς ᾧν ἐν τῷ οὐρανῷ. 14 Καὶ καθὼς *Μωσῆς ὑψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου. 15 ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων ἴεῖς

† 3:5 ἰησους 82.2% | ο ἰησους TR WH 16.7% ‡ 3:10 ἰησους | ο ἰησους TR § 3:13 ο ων εν τω ουρανω 97.6% | — CT 1.1% * 3:14 μωσης | μωσης ANT CT † 3:15 εις αυτον 96.7% | εν αυτω NA SBL WH 0.4%

αὐτὸν †μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον.

16 Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν ἑαυτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, *ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον. 17 Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν ἑαυτοῦ εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνη τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῆ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. 18 Ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται· ὁ †δὲ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. 19 Αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ ἑσπυνηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα. 20 Πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσων μισεῖ τὸ φῶς, καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῆ τὰ ἔργα αὐτοῦ. 21 Ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῆ αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὅτι ἐν Θεῷ ἐστὶν εἰργασμένα.

22 Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν· καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν. 23 Ἦν δὲ καὶ *Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνῶν ἐγγυὸς τοῦ †Σαλήμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ· καὶ †παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο. 24 Οὕτω γὰρ

† 3:15 μὴ ἀποληται ἀλλ | — CT § 3:16 αὐτου 95.9% | — CT 0.4% * 3:16 ἀλλ | ἀλλα SBL WH † 3:17 αὐτου | — CT † 3:18 δε | — WH § 3:19 πονηρα αὐτων | αὐτων πονηρα CT * 3:23 ἰωαννης | ο ἰωαννης NA SBL | ο ἰωανης WH † 3:23 σαλημ | σαλειμ ANT BYZ CT TR † 3:23 παρεγινοντο | παρεγεινοντο TH

ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὧς Ἰωάννης.

²⁵ Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν *Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίου περὶ καθαρισμοῦ.

²⁶ Καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπον αὐτῷ, ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε οὗτος βαπτίζει, καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.

²⁷ Ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν, Οὐ δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν ὕδεν, ἐὰν μὴ ἦ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. ²⁸ Αὐτοὶ ὑμεῖς *μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον, Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός, ἀλλ' ὅτι Ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου.

²⁹ Ὁ ἔχων τὴν νύμφην, νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ ἐστηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾶ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου· αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. ³⁰ Ἐκεῖνον δεῖ ἀυξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι.

³¹ Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν. Ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς ἐστι, καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ· ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστί. ³² Καὶ ὁ ἐώρακε καὶ ἤκουσε, τοῦτο μαρτυρεῖ· καὶ τὴν μαρτυρίαν

§ 3:24 ο ιωαννης | ιωανης WH * 3:25 ιωαννου | ιωανου WH † 3:25 ιουδαιου 85.1% | ιουδαιων TR 13.5% ‡ 3:26 ηλθον | ηλθαν WH § 3:26 ιωαννην | ιωανην WH * 3:26 ειπον | ειπαν CT † 3:26 ραββι | ραββει TH WH ‡ 3:27 ιωαννης | ιωανης WH § 3:27 ουδεν 88.7% | ουδε εν NA SBL 0.1% * 3:28 μαρτυρειτε | μοι μαρτυρειτε ANT CT PCK TR † 3:28 ειπον | ειπον οτι NA | ειπον εγω WH ‡ 3:32 και | — CT

αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει. ³³ Ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθὴς ἐστίν. ³⁴ Ὅν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεός, τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ λαλεῖ· οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν ὁ Θεὸς τὸ πνεῦμα. ³⁵ Ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱόν, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ³⁶ Ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ, οὐκ ὄψεται *ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἴμνεται ἐπ' αὐτόν.

4

¹ Ὡς οὖν ἔγνω ὁ *Κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει ἢ Ἰωάννης— ² καίτοιγε Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτισεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ— ³ ἀφῆκε τὴν Ἰουδαίαν, καὶ †ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ⁴ Ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς §Σαμαρείας. ⁵ Ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς *Σαμαρείας λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου †ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ †Ἰωσηφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ⁶ ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ. Ὄρα ἦν ὁ ὥσει ἕκτη.

§ 3:34 ο θεος | — CT * 3:36 ζων | την ζων BYZ HF PCK
 † 3:36 μένει | μενεῖ PCK * 4:1 κυριος 76.1% | ιησους NA
 PCK SBL 22.1% † 4:1 ιωαννης | ιωαννης WH † 4:3 απηλθεν
 91% | απηλθε παλιν CT TR 8.7% § 4:4 σαμαρειας | σαμαριας
 WH * 4:5 σαμαρειας | σαμαριας WH † 4:5 ο | ου PCK
 † 4:5 ιωσηφ | τω ιωσηφ NA SBL WH § 4:6 ωσει | ως CT

7 Ἐρχεται γυνὴ ἐκ τῆς *Σαμαρείας ἀντλήσαι ὕδωρ· λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Δός μοι ἴπειν.
 8 Οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι. 9 Λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ †Σαμαρεῖτις, Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ' ἐμοῦ ἔπειν αἰτεῖς, *οὔσης γυναικὸς Σαμαρεῖτιδος;—Οὐ γὰρ †συγχρῶνται Ἰουδαῖοι †Σαμαρεῖταις. 10 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ, Εἰ ἤδεις τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστὶν ὁ λέγων σοι, Δός μοι ἔπειν, σὺ ἂν ἤτησας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἅν σοι ὕδωρ ζῶν. 11 Λέγει αὐτῷ *ἡ γυνή, Κύριε, οὔτε ἀντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; 12 Μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; 13 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ, Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου, διψήσει πάλιν. 14 ὃς δ' ἂν πίη ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ †διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα· ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰῶνιον. 15 Λέγει πρὸς αὐτόν ἡ γυνή, Κύριε,

* 4:7 σαμαρειας | σαμαριας WH † 4:7 πειν | πειν CT

† 4:9 σαμαρειτις | σαμαριτις NA SBL § 4:9 πειν | πειν CT

* 4:9 ουσης γυναικος σαμαρειτιδος | γυναικος σαμαριτιδος ουσης NA SBL | γυναικος σαμαρειτιδος ουσης TH WH † 4:9 συγχρωνται | συγχρωνται TH WH † 4:9 σαμαρειταις | σαμαριταις NA SBL § 4:10 πειν | πειν CT * 4:11 η γυνη 99.6% | — WH 0.1% † 4:13 ιησους | ο ιησους TR † 4:14 διψηση | διψησει CT

δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ, μηδὲ
 ἔρχομαι ἐνθάδε ἀντλεῖν.

¹⁶ Λέγει αὐτῇ *ὁ Ἰησοῦς, Ὑπαγε, φώνησον
 τὸν ἄνδρα σου, καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε. ¹⁷ Ἀπεκρίθη
 ἡ γυνὴ καὶ †εἶπεν, Οὐκ ἔχω ἄνδρα. Λέγει
 αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Καλῶς σεῖπας ὅτι Ἄνδρα οὐκ
 ἔχω. ¹⁸ πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν
 ὄν ἔχεις οὐκ ἔστι σου ἀνὴρ· τοῦτο ἀληθὲς
 εἶρηκας. ¹⁹ Λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ, Κύριε,
 θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. ²⁰ Οἱ πατέρες
 ἡμῶν ἐν *τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν·
 καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν
 ὁ τόπος ὅπου †δεῖ προσκυνεῖν. ²¹ Λέγει
 αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, †Γύναι, πιστευσόν μοι ὅτι
 ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ
 οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί.
²² Ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἶδατε· ἡμεῖς
 προσκυνοῦμεν ὃ οἶδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ
 τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. ²³ Ἐλλ’ ἔρχεται ὥρα
 καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ
 προσκυνήσουσι τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ
 ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς
 προσκυνοῦντας *αὐτόν. ²⁴ Πνεῦμα ὁ Θεός·

§ 4:15 ερχομαι | ερχωμαι ANT PCK TH TR | διερχωμαι NA SBL
 WH * 4:16 ο ιησους | ιησους TH | — NA SBL WH † 4:16 τον
 ανδρα σου | σου τον ανδρα WH † 4:17 ειπεν | ειπεν αυτω NA
 SBL WH § 4:17 ειπας | ειπες WH * 4:20 τω ορει τουτω |
 τουτω τω ορει TR † 4:20 δει προσκυνειν | προσκυνειν δει CT
 † 4:21 γυναι πιστευσον μοι | πιστευε μοι γυναι CT § 4:23
 αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH * 4:23 αὐτόν | αὐτόν ST

καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. ²⁵ Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή, Οἶδα ὅτι Ἰησοῦς ἔρχεται—ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα. ²⁶ Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγώ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι.

²⁷ Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἤλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπε, Τί ζητεῖς; ἢ, Τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; ²⁸ Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνή, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις, ²⁹ Δεῦτε, ἴδετε ἄνθρωπον, ὃς εἶπέ μοι πάντα ἃ ὅσα ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; ³⁰ Ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν.

³¹ Ἐν τῷ μεταξὺ ἡρώτων αὐτόν οἱ μαθηταί, λέγοντες, Ἰαββί, φάγε. ³² Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν ἢ ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. ³³ Ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους, Μή τις ἠνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; ³⁴ Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐμὸν βρῶμά ἐστιν, ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. ³⁵ Οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι Ἔτι τετράμηνός ἐστι, καὶ ὁ θερισμός

† 4:25 μεσιας | μεσσιας ANT CT TR ‡ 4:25 παντα | απαντα
 CT § 4:27 ηλθον | ηλθαν NA SBL WH * 4:27 εθαυμασαν
 | εθαυμαζον CT † 4:29 οσα 99.4% | α WH 0.2% ‡ 4:30
 εξηλθον | εξηλθον ουν ANT TR § 4:31 δε | — CT * 4:31
 μαθηται | μαθηται αυτου PCK † 4:31 ραββι | ραββει TH
 WH ‡ 4:34 ποιω | ποιησω CT § 4:35 ετι | — PCK * 4:35
 τετραμηνος | τετραμηνον TR

ἔρχεται; Ἴδού, λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαὶ εἰσι πρὸς θερισμὸν ἤδη. ³⁶ †Καὶ ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει, καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον· ἵνα †καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. ³⁷ Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινός, ὅτι Ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. ³⁸ Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασι, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε.

³⁹ Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν *Σαμαρειτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυροῦσης ὅτι Εἶπέ μοι πάντα ἴσα ἐποίησα. ⁴⁰ Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ †Σαμαρεῖται, ἠρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. ⁴¹ Καὶ πολλῶ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, ⁴² τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι Οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλίαν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν, καὶ οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός.

⁴³ Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, *καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ⁴⁴ Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει. ⁴⁵ Ὅτε οὖν

† 4:36 και | — CT † 4:36 και | — CT § 4:37 ο 78.8% | — CT SCR 16.6% * 4:39 σαμαρειτων | σαμαριτων NA SBL † 4:39 οσα 99.5% | α CT 0.4% † 4:40 σαμαρειται | σαμαριται NA SBL § 4:42 ο χριστος | — CT * 4:43 και απηλθεν 91.9% | — CT 2.1% † 4:44 ο | — CT

ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρακότες †ἃ ἐποίησεν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ· καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν.

46 Ἦλθεν οὖν Σπάλιον ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησε τὸ ὕδωρ οἶνον. Καὶ ἦν τις βασιλικός, οὗ ὁ υἱὸς ἠσθένει ἐν *Καπερναούμ. 47 Οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἦκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἀπῆλθε πρὸς αὐτόν, καὶ ἠρώτα ταῦτόν ἵνα καταβῆ καὶ ἰάσηται αὐτοῦ τὸν υἱόν· †ἔμελλε γὰρ ἀποθνήσκειν. 48 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν, Ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδῃτε, οὐ μὴ πιστεύσητε. 49 Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ βασιλικός, Κύριε, κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου. 50 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Πορεύου· ὁ υἱός σου ζῆ. †Καὶ ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ *ᾧ εἶπεν αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύετο. 51 Ἦδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος, οἱ δοῦλοι αὐτοῦ †ἀπήντησαν αὐτῷ, †καὶ ἀπήγγειλαν λέγοντες ὅτι Ὁ παῖς *σου ζῆ. 52 Ἐπύθετο οὖν †παρ' αὐτῶν τὴν ὥραν ἐν ἧ κομψότερον ἔσχε.

† 4:45 α | οσα CT § 4:46 παλιn ο ιησους | ο ιησους παλιn TR | παλιn CT * 4:46 καπερναουμ | καφαρναουμ CT † 4:47 αυτον | — CT † 4:47 εμελλε | ημελλε ANT BYZ CT PCK TR § 4:50 και | — CT * 4:50 ω | ον CT † 4:50 ο | — TR † 4:51 απηνητησαν | υπηνητησαν CT § 4:51 και απηγγειλαν 87.6% | — CT 1.9% * 4:51 σου 77.5% | αυτου CT 1% † 4:52 παρ αυτων την ωραν | την ωραν παρ αυτων CT

‡Καὶ εἶπον αὐτῷ ὅτι ΣΧΘÈς ὥραν ἐβδόμην ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυρετός. ⁵³ Ἔγνω οὖν ὁ πατήρ ὅτι *ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, ἐν ἣ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ἴδι Ὁ υἱός σου ζῆ· καὶ ἐπίστευσεν αὐτός καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη. ⁵⁴ †Τοῦτο πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

5

¹ Μετὰ ταῦτα ἦν *ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ἰδι Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα.

² Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρα, ἡ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ †Βηθεσδά, πέντε στοὰς ἔχουσα.

³ Ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος Σπολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, *ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν.

⁴ Ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρα, καὶ †ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος, ὑγιῆς ἐγένετο, ὃ δῆποτε κατείχετο νοσήματι.

‡ 4:52 και ειπον | ειπαν ουν NA SBL WH | ειπον ουν TH
 § 4:52 χτες | εχτες CT * 4:53 εν | — SBL TH WH † 4:53
 οτι | — CT † 4:54 τουτο | τουτο δε CT * 5:1 η | — BYZ
 CT TR † 5:1 ο | — CT † 5:2 βηθεσδα 97.1% | βηθζαθα
 NA WH 0.2% § 5:3 πολυ | — CT * 5:3 εκδεχομενων την
 του υδατος κινησιν 97.2% | — CT 0.7% † 5:4 αγγελος γαρ
 κατα καιρον κατεβαινεν εν τη κολυμβηθρα και ... το υδωρ ο
 ουν πρωτος εμβας μετα την ταραχην του υδατος υγιης εγενετο ω
 δηποτε κατειχετο νοσηματι 99.1% | — CT 0.8% † 5:4 εταρασσε
 | εταρασσετο ANT

5 Ἦν δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ Στριάκοντα ὀκτῶ ἔτη ἔχων ἐν τῇ *ἀσθενείᾳ. 6 Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ, Θέλεις ὑγιῆς γενέσθαι; 7 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν, Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω ἵνα, ὅταν παραχθῆ τὸ ὕδωρ, ἴβῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. 8 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, †Ἐγείραι, ἄρον τὸν Σκράββατόν σου, καὶ περιπάτει. 9 Καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιῆς ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦρε τὸν *κράββατον αὐτοῦ καὶ περιεπάτει.

Ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. 10 Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ, Σάββατόν ἐστιν· τοῦκ ἔξοστὶ σοι ἄραι τὸν †κράββατον. 11 Ὁ ἀπεκρίθη αὐτοῖς, Ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν, Ἄρον τὸν *κράββατόν σου καὶ περιπάτει. 12 Ἠρώτησαν τοῦν αὐτόν, Τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπὼν σοι, Ἄρον †τὸν Σκράββατόν σου καὶ περιπάτει; 13 Ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ἤδει τίς ἐστιν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς

§ 5:5 τριακοντα | τριακοντα και ANT BYZ HF NA SCR TH WH
 * 5:5 ασθενεια | ασθενεια αυτου ANT CT † 5:7 βαλη | βαλλη TR † 5:8 εγειραι | εγειρε ANT CT § 5:8 κραββατον | κραβαττον ANT CT * 5:9 κραββατον | κραβαττον ANT CT † 5:10 ουκ | και ουκ CT † 5:10 κραββατον | κραβαττον ANT SBL TH WH | κραβαττον σου NA § 5:11 απεκριθη | ο δε απεκριθη NA TH | ος δε απεκριθη SBL WH * 5:11 κραββατον | κραβαττον ANT NA TH † 5:12 ουν | — NA TH WH † 5:12 τον κραββατον σου | — CT § 5:12 κραββατον | κραβαττον ANT

ἐξένευσεν, ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ.

14 Μετὰ ταῦτα εὕρισκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἴδε ὑγιῆς γέγονας· μηκέτι ἀμάρτανε, ἵνα μὴ χειρόν *τί σοι γένηται. 15 Ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἰανήγγειλε τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ. 16 Καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον †τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν σαββάτῳ. 17 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς, Ὁ πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, καὶ ἐγὼ ἐργάζομαι. 18 Διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυε τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ Θεῷ.

19 Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ *εἶπεν αὐτοῖς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ υἱὸς ποιεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδέν, ἢ ἂν μὴ τι βλέπῃ τὸν πατέρα ποιῶντα· ἃ γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ. 20 Ὁ γὰρ πατήρ φιλεῖ τὸν υἱόν, καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἃ αὐτὸς ποιεῖ· καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε. 21 Ὡσπερ γὰρ ὁ πατήρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτω καὶ ὁ υἱὸς οὖς θέλει ζωοποιεῖ. 22 Οὐδὲ γὰρ ὁ πατήρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν

* 5:14 τι σοι | σοι τι ANT BYZ CT † 5:15 ἀνηγγειλε | εἶπε WH
 † 5:16 τον ιησουν οι ιουδαιοι και εζητουν αυτον αποκτειναι 92% | οι ιουδαιοι τον ιησουν CT 1.3% § 5:17 ιησους | — SBL TH WH * 5:19 εἶπεν | ελεγεν CT † 5:19 εαν | αν WH

πάσαν δέδωκε τῷ υἱῷ· ²³ ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν υἱόν, καθὼς τιμῶσι τὸν πατέρα. Ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱόν, οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν. ²⁴ Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων, καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν.

²⁵ Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ νεκροὶ †ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ ἀκούσαντες §ζησονται. ²⁶ Ὡσπερ γὰρ ὁ πατήρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως *ἔδωκε καὶ τῷ υἱῷ ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ· ²⁷ καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ †καὶ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστί. ²⁸ Μὴ θαυμάζετε τοῦτο· ὅτι ἔρχεται ὥρα, ἐν ἧ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις †ἀκούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ, ²⁹ καὶ ἐκπορεύσονται, οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες, εἰς ἀνάστασιν ζωῆς· οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες, εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.

³⁰ Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἅπ' ἑμαυτοῦ οὐδέν· καθὼς ἀκούω, κρίνω· καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με *πατρός.

³¹ Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἔστιν ἀληθής. ³² Ἄλλος ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἶδα

† 5:25 ακουσονται | ακουσουσι CT § 5:25 ζησονται |
 ζησουσιν CT * 5:26 εδωκε και τω υιω | και τω υιω εδωκε
 CT † 5:27 και | — CT † 5:28 ακουσονται | ακουσουσι CT
 § 5:29 δε | — WH * 5:30 πατρος | — CT

ὅτι ἀληθῆς ἐστὶν ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. ³³ Ὑμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκε τῇ ἀληθείᾳ. ³⁴ Ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω, ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. ³⁵ Ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων, ὑμεῖς δὲ ἠθελήσατε †αγαλλιαθῆναι πρὸς ὦραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ. ³⁶ Ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν §μείζω τοῦ *Ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργα ἃ †έδωκέ μοι ὁ πατήρ ἵνα τελειώσω αὐτά, αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ †ἐγὼ ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατήρ με ἀπέσταλκε. ³⁷ Καὶ ὁ πέμψας με πατήρ, §αὐτὸς μεμαρτύρηκε περὶ ἐμοῦ. Οὔτε φωνὴν αὐτοῦ *ἀκηκόατε πώποτε, οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἐώρακατε. ³⁸ Καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε †μένοντα ἐν ὑμῖν, ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. ³⁹ †Ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν, καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ. ⁴⁰ καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρὸς με, ἵνα ζωὴν ἔχητε. ⁴¹ Δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω. ⁴² §ἀλλ' ἔγνωκα ὑμᾶς, ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς.

† 5:33 ιωαννην | ιωανην WH † 5:35 αγαλλιαθηναι | αγαλλιασθηναι TR § 5:36 μειζω | μειζων TH * 5:36 ιωαννου | ιωανου WH † 5:36 εδωκε | δεδωκε CT † 5:36 εγω | — CT § 5:37 αυτος 98.1% | εκεινος CT 0.8% * 5:37 ακηκοατε πωποτε | πωποτε ακηκοατε CT † 5:38 μενοντα εν υμιν | εν υμιν μενοντα CT † 5:39 ερευνατε | εραυνατε CT § 5:42 αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH

43 Ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου, καὶ οὐ λαμβάνετε με· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον *λήψεσθε. 44 Πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, δόξαν †παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ οὐ ζητεῖτε; 45 Μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν, ‡Μωσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠπίκατε. 46 Εἰ γὰρ ἐπιστεύετε §Μωσῆ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί· περὶ *γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. 47 Εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασι πιστεύετε;

6

1 Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας, τῆς Τιβεριάδος. 2 *Καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς, ὅτι †έώρων ‡αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. 3 Ἀνῆλθε δὲ εἰς τὸ ὄρος §ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. 4 Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ Πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. 5 Ἐπάρας οὖν *ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος

* 5:43 ληψεσθε | λημψεσθε CT † 5:44 παρα αλληλων 76.4% | παρα ανθρωπων PCK 23% | παρ αλληλων SBL WH 0.1% ‡ 5:45 μωσης | μωσης ANT CT § 5:46 μωση | μωσει BYZ HF PCK | μωσει ANT CT * 5:46 γαρ εμου | εμου γαρ PCK * 6:2 και ηκολουθει | ηκολουθει δε CT † 6:2 εωρων 93.5% | εθεωρων NA SBL WH 2.6% ‡ 6:2 αυτου | — CT § 6:3 ο | — CT * 6:5 ο ιησους τους οφθαλμους | τους οφθαλμους ο ιησους CT

ἔρχεται πρὸς αὐτόν, λέγει πρὸς †τὸν Φίλιππον, Πόθεν †ἀγοράσομεν ἄρτους, ἵνα φάγωσιν οὗτοι; ⁶ Τοῦτο δὲ ἔλεγε πειράζων αὐτόν· αὐτὸς γὰρ ἤδει τί ἔμελλε ποιεῖν. ⁷ Ἀπεκρίθη *αὐτῷ Φίλιππος, Διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἄρκοῦσιν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος †αὐτῶν βραχὺ †τι λάβῃ. ⁸ Λέγει αὐτῷ εἰς ἕκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου, ⁹ Ἔστι παιδάριον ἔν ᾧδε, *ὃ ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστὶν εἰς τοσοῦτους; ¹⁰ Εἶπε †δὲ ὁ Ἰησοῦς, Ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν. Ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. †Ἀνεπεσον οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ἑώρασε πεντακισχίλιοι. ¹¹ Ἔλαβε *δὲ τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς, καὶ εὐχαριστήσας διέδωκε †τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ἀνακειμένοις· ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἠθελον. ¹² Ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα †κλάσματα, ἵνα μὴ τι ἀπόληται. ¹³ Συνήγαγον οὖν, καὶ ἐγένεσαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, ἃ ἑπερίσσευσε τοῖς

† 6:5 τον | — CT † 6:5 αγορασμεν | αγορασμεν ANT CT
 § 6:6 εμελλε | ημελλε PCK * 6:7 φιλιππος | ο φιλιππος NA
 † 6:7 αυτων | — CT † 6:7 τι | — WH § 6:9 εν | — CT
 * 6:9 ο | ος ANT CT † 6:10 δε | — CT † 6:10 ανεπεσον |
 ανεπεσαν BYZ CT § 6:10 ωσει | ως CT * 6:11 δε | ουν CT
 † 6:11 τοις μαθηταις οι δε μαθηται | — CT † 6:12 κλασματα
 | των κλασματων PCK § 6:13 επερισσευσε | επερισσευσαν
 CT

βεβρωκόσιν. ¹⁴ Οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες *ὃ ἐποίησε σημεῖον ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον ὅτι Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον. ¹⁵ Ἰησοῦς οὖν γινούς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἀρπάζειν αὐτόν, ἵνα ποιήσωσιν ταύτῳ βασιλέα, †ἀνεχώρησεν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος.

¹⁶ Ὡς δὲ ὁψία ἐγένετο, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν, ¹⁷ καὶ ἐμβάντες εἰς §τὸ πλοῖον, ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς *Καπερναοῦμ. Καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγόνει, καὶ τοῦκ †ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς. ¹⁸ Ἦ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος §διηγείρετο. ¹⁹ Ἐληλακότες οὖν ὡς σταδίους *εἴκοσι πέντε ἢ τριάκοντα, θεωροῦσι τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου †γινόμενον· καὶ ἐφοβήθησαν. ²⁰ Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς, Ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. ²¹ Ἦθελον οὖν λαβεῖν αὐτόν εἰς τὸ πλοῖον· καὶ εὐθέως †τὸ πλοῖον ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον.

²² Τῆ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἐστηκὼς πέραν τῆς

* **6:14** ο εποιησεν σημειον ο ιησους 89% | ο εποιησεν σημειον NA SBL TH 0.5% | α εποιησεν σημεια WH 0.3% † **6:15** αυτον | — CT † **6:15** ανεχωρησεν | ανεχωρησε παλιw ANT CT PCK TR § **6:17** το | — CT * **6:17** καπερναουμ | καφαρναουμ CT † **6:17** ουκ | ουπω CT † **6:17** εληλυθει προς αυτους 83% | προς αυτους εληλυθει TH 0.8% § **6:18** διηγειρετο | διεγειρετο CT * **6:19** εικοσι πεντε | εικοσιπεντε TR † **6:19** γινομενον | γεινομενον TH † **6:21** το πλοιοw εγενετο | εγενετο το πλοιοw CT

θαλάσσης, Σιδῶν ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ἐν *ἐκεῖνο εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι οὐ συνεισηῆλθε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ †πλοιάριον, ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον—²³ ‡ἄλλα δὲ ἦλθε πλοίαρια ἐκ Τιβεριάδος ἐγγυὲς τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον, εὐχαριστήσαντος τοῦ Κυρίου—²⁴ ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν ἑαυτοὶ εἰς τὰ *πλοῖα, καὶ ἦλθον εἰς †Καπερναοῦμ, ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν.

²⁵ Καὶ εὐρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης, εἶπον αὐτῷ, ‡Ραββί, πότε ὧδε γέγονας; ²⁶ Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με, οὐχ ὅτι εἴδετε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε. ²⁷ Ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρώσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν βρώσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει· τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν, ὁ Θεός. ²⁸ Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν, Τί ποιῶμεν, ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ; ²⁹ Ἀπεκρίθη *Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τοῦτό ἐστι τὸ ἔργον

§ 6:22 ιδων | ειδον CT * 6:22 εκεινο εις ο ενεβησαν οι μαθηται αυτου 74.8% | —CT 4.1% † 6:22 πλοιαριον | πλοιον CT ‡ 6:23 ἄλλα δὲ ἦλθε πλοίαρια 77% | ἄλλα (ἀλλὰ SBL) ἦλθε πλοίαρια NA 0.1% | ἄλλα (ἀλλὰ WH) ἦλθε πλοῖα TH 0.1% § 6:24 αυτοι 75% | και αυτοι TR 5.3% * 6:24 πλοια | πλοιαρια CT † 6:24 καπερναουμ | καφαρναουμ CT ‡ 6:25 ραββι | ραββει TH WH § 6:28 ποιωμεν | ποιουμεν ST * 6:29 ιησους | ο ιησους NA SBL TR WH

τοῦ Θεοῦ, ἵνα †πιστεύσητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. ³⁰ Εἶπον οὖν αὐτῷ, Τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεῦσωμέν σοι; Τί ἐργάζῃ; ³¹ Οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς ἐστι γεγραμμένον, Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν. ³² Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ †Μωσῆς §δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· ἀλλ' ὁ πατήρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. ³³ Ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ Θεοῦ ἐστὶν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ζωὴν διδούς τῷ κόσμῳ. ³⁴ Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν, Κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον.

³⁵ Εἶπε *δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρὸς †με οὐ μὴ πεινάσῃ· καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ †διψήσῃ πώποτε. ³⁶ Ἀλλ' εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἐωράκατέ με, καὶ οὐ πιστεύετε. ³⁷ Πᾶν ὃ δίδωσί μοι ὁ πατήρ πρὸς ἐμὲ ἤξει· καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς §με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω. ³⁸ Ὅτι καταβέβηκα *ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. ³⁹ Τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με †πατρός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέ μοι, μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, †ἀλλὰ

† 6:29 πιστευσητε | πιστευητε CT † 6:32 μωσης | μωυσης
ANT CT § 6:32 δεδωκεν | εδωκεν WH * 6:35 δε | — CT
† 6:35 με | εμε CT † 6:35 διψηση | διψησει CT § 6:37 με
| εμε NA TH * 6:38 εκ | απο CT † 6:39 πατρος | — CT
† 6:39 αλλα | αλλ NA²⁸

ἀναστήσω ἑαυτὸ *τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ⁴⁰ Τοῦτο ἴδέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ †πέμψαντός με, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτόν, ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ ἑστῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

⁴¹ Ἐγόγγυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν, Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. ⁴² Καὶ ἔλεγον, *Οὐχ οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἶδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; Πῶς τοῦν λέγει †οὗτος ὅτι Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα; ⁴³ Ἀπεκρίθη ἑοῦν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων. ⁴⁴ Οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρὸς *με, ἐὰν μὴ ὁ πατὴρ ὁ πέμψας με ἐλκύσῃ αὐτόν, †καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτόν †ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ⁴⁵ Ἔστι γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις, Καὶ ἔσονται πάντες διδασκτοὶ θεοῦ. Πᾶς *οὖν ὁ †ἀκούων παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ μαθὼν, ἔρχεται πρὸς †με. ⁴⁶ Οὐχ ὅτι τὸν πατέρα ἑστὶς ἐώρακεν, εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἐώρακε τὸν πατέρα. ⁴⁷ Ἀμὴν ἀμὴν

§ 6:39 αυτο | αυτον BYZ HF * 6:39 τη | εν τη ANT BYZ NA PCK TR † 6:40 δε | γαρ CT † 6:40 πεμψαντος με | πατρος μου CT § 6:40 τη | εν τη NA * 6:42 ουχ | ουχι WH † 6:42 ουν 98.9% | νυν CT 0.6% † 6:42 ουτος 92.8% | — CT 4.8% § 6:43 ουν ο | — CT * 6:44 με | εμε TH † 6:44 και εγω | καγω CT † 6:44 εν | — ANT TR § 6:45 θεου | του θεου TR * 6:45 ουν | — ANT CT † 6:45 ακουων | ακουσας CT TR † 6:45 με | εμε CT § 6:46 τις εωρακεν | εωρακε τις CT

λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων *εἰς ἐμέ, ἔχει ζωὴν αἰώνιον. ⁴⁸ Ἐγὼ εἶμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. ⁴⁹ Οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον †τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀπέθανον. ⁵⁰ Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγη καὶ μὴ ἀποθάνῃ. ⁵¹ Ἐγὼ εἶμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν τις φάγη ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ‡ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σὰρξ μου ἐστιν, §ἦν ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς.

⁵² Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες, Πῶς δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν *σάρκα φαγεῖν; ⁵³ Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πῖντε αὐτοῦ τὸ αἶμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. ⁵⁴ Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἶμα, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, †καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν ‡τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ⁵⁵ Ἡ γὰρ σὰρξ μου §ἀληθῶς ἐστὶ βρῶσις, καὶ τὸ αἶμά μου ἀληθῶς ἐστὶ πόσις. ⁵⁶ Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἶμα, ἐν ἐμοὶ μένει, κἀγὼ ἐν αὐτῷ. ⁵⁷ Καθὼς ἀπέστειλέ με ὁ ζῶν πατήρ, κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα· καὶ ὁ τρώγων με, κἀκεῖνος

* **6:47** εἰς ἐμε 98.9% | — CT 0.7% † **6:49** το μαννα εν τη ερημω | εν τη ερημω το μαννα CT ‡ **6:51** ζησεται | ζησει NA SBL WH § **6:51** ην εγω δωσω | — CT * **6:52** σαρκα | σαρκα αυτου NA SBL WH † **6:54** και εγω | καγω CT ‡ **6:54** τη | εν τη ANT BYZ § **6:55** αληθως ... αληθως 71.3% | αληθης ... αληθης CT 22.5%

*ζήσεται δι' ἐμέ. ⁵⁸ Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἔκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες †ὑμῶν §τὸ μάννα, καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων *τοῦτον τὸν ἄρτον, †ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. ⁵⁹ Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων ἐν †Καπερναοῦμ.

⁶⁰ Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ §εἶπον, Σκληρός ἐστιν *οὗτος ὁ λόγος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν; ⁶¹ Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσι περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, Τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; ⁶² Ἐὰν οὖν θεωρῆτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον; ⁶³ Τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιῶν, ἡ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν· τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ †λαλῶ ὑμῖν, πνεῦμά ἐστι καὶ ζωὴ ἐστιν. ⁶⁴ †Ἄλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἱ οὐ πιστεύουσιν. Ἦδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς, τινες εἰσὶν οἱ μὴ πιστεύοντες, καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώσων αὐτόν. ⁶⁵ Καὶ ἔλεγε, Διὰ τοῦτο εἶρηκα ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρὸς με, ἐὰν μὴ ἦ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρός §μου.

* **6:57** ζησεται | ζησει CT † **6:58** εκ του 99.6% | εξ CT 0.4%
 † **6:58** υμων 94% | — CT 0.6% § **6:58** το μαννα 91.6% | — CT 1% * **6:58** τουτον | μου τουτον PCK † **6:58** ζησεται | ζησει BYZ CT † **6:59** καπερναουμ | καφαρναουμ CT § **6:60** ειπον | ειπαν NA SBL WH * **6:60** ουτος ο λογος | ο λογος ουτος CT † **6:63** λαλω | λελαληκα CT † **6:64** αλλ | αλλα SBL WH § **6:65** μου | — CT

66 Ἐκ τούτου πολλοὶ *ἀπηλθον †των μαθητῶν ‡αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτου. 67 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα, Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν; 68 Ἀπεκρίθη §οὖν αὐτῷ Σίμων Πέτρος, Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; Ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις. 69 Καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ *Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ †του ζῶντος. 70 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ‡ὁ Ἰησοῦς, Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην, καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν; 71 Ἔλεγε δὲ τὸν Ἰούδαν Σίμωνος §Ἰσκαριώτην· οὗτος γὰρ *ἔμελλεν αὐτὸν παραδιδόναι, εἰς †ῶν ἐκ τῶν δώδεκα.

7

1 Καὶ *περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ἠθέλεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι. 2 Ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ Σκηνοπηγία. 3 Εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Μετάβηθι ἐντεῦθεν,

* 6:66 απηλθον | — CT † 6:66 των 95.1% | εκ των ANT CT 4.7% ‡ 6:66 αυτου | αυτου απηλθον CT § 6:68 ουν | — CT * 6:69 χριστος ο υιος 98.6% | αγιος CT 0.5% † 6:69 του ζωντος 97.2% | — CT 1.8% ‡ 6:70 ο ιησους | — BYZ HF PCK § 6:71 ισκαριωτην 96% | ισκαριωτου CT 2.9% * 6:71 εμελλεν αυτον παραδιδοναι 78.2% | ημελλεν αυτον παραδιδοναι TR 14.4% | εμελλεν παραδιδοναι αυτον CT 2.9% † 6:71 ων | — NA SBL WH * 7:1 περιεπατει ο ιησους μετα ταυτα | μετα ταυτα περιεπατει ο ιησους CT

καὶ ὑπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταὶ σου †θεωρήσωσι τὰ ἔργα σου ἃ ποιεῖς. ⁴ Οὐδεὶς γὰρ †έν κρυπτῷ τι ποιεῖ, καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι. Εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. ⁵ Οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. ⁶ Λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὐπω πάρεστιν, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἔτοιμος. ⁷ Οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς· ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρά ἐστιν. ⁸ Ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν Σταύτην· ἐγὼ *οὐπω ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ †καιρὸς ὁ ἐμὸς οὐπω πεπλήρωται. ⁹ Ταῦτα †δὲ εἰπὼν §αὐτοῖς, ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.

¹⁰ Ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, *τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτὴν, οὐ φανερώς, †ἀλλ' ὡς ἐν κρυπτῷ. ¹¹ Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτόν ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ ἔλεγον, Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; ¹² Καὶ γογγυσμὸς †πολὺς περὶ αὐτοῦ ἦν ἐν τοῖς ὄχλοις· οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι Ἀγαθός ἐστιν· §ἄλλοι ἔλεγον, Οὐ, ἀλλὰ πλανᾷ

† 7:3 θεωρησωσι τα εργα σου | θεωρησωσι τα εργα PCK | θεωρησουσι σου τα εργα CT † 7:4 εν κρυπτω τι | τι εν κρυπτω CT § 7:8 ταυτην | — CT * 7:8 ουπω | ουκ NA SBL † 7:8 καιρος ο εμος | εμος καιρος CT † 7:9 δε | — TH § 7:9 αυτοις 87.6% | αυτος NA SBL TH 8.4% * 7:10 τοτε και αυτος ανεβη εις την εορτην | εις την εορτην τοτε και αυτος ανεβη CT † 7:10 αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH † 7:12 πολυς περι αυτου ην 89.1% | περι αυτου ην πολυς CT 1.4% § 7:12 αλλοι | αλλοι δε CT TR

τὸν ὄχλον. ¹³ Οὐδεὶς μέντοι παρρησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.

¹⁴ Ἦδη δὲ τῆς ἐορτῆς μεσοῦσης, ἀνέβη *ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐδίδασκε. ¹⁵ †Καὶ ἐθαύμαζον οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες, Πῶς οὗτος γράμματα οἶδε, μὴ μεμαθηκώς; ¹⁶ Ἀπεκρίθη †οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με. ¹⁷ Ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδαχῆς, πότερον ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν, ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλῶ. ¹⁸ Ὁ ἀφ' ἐαυτοῦ λαλῶν, τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτόν, οὗτος ἀληθὴς ἐστι, καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. ¹⁹ Οὐ *Μωσῆς †δέδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον; Τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι; ²⁰ Ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος †καὶ εἶπε, Δαιμόνιον ἔχεις· τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι; ²¹ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐν ἔργον ἐποίησα, καὶ πάντες θαυμάζετε. ²² Διὰ τοῦτο *Μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομὴν—οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ †Μωσέως ἐστίν, ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων—καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον. ²³ Εἰ

* **7:14** ο | — CT † **7:15** και εθαυμαζον | εθαυμαζον ουν CT † **7:16** ουν | — TR § **7:16** ο | — WH * **7:19** μωσης | μωσσης ANT CT † **7:19** δεδωκεν | εδωκεν WH † **7:20** και ειπε | — CT § **7:21** ιησους | ο ιησους TR * **7:22** μωσης | μωσσης ANT CT † **7:22** μωσεως | μωσσεως ANT CT

περιτομὴν λαμβάνει †ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ, ἵνα μὴ λυθῆ ὁ νόμος §Μωσέως, ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα ἐν σαββάτῳ; 24 Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν *κρίνατε.

25 Ἔλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν †Ἱεροσολυμιτῶν, Οὐχ οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι; 26 Καὶ ἶδε παρρησίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσι. Μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτός ἐστιν †ἀληθῶς ὁ Χριστός; 27 Ἀλλὰ τοῦτον οἶδαμεν πόθεν ἐστίν· ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν. 28 Ἐκραξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγων, Κάμὲ οἴδατε, καὶ οἴδατε πόθεν εἰμί· καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἔστιν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. 29 §Ἐγὼ οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰμι, κάκεινός με ἀπέστειλεν. 30 Ἐζήτουν οὖν αὐτὸν πᾶσαι. Καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὴν χεῖρα, ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. 31 *Πολλοὶ δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον †ὅτι Ὁ Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, †μήτι πλείονα σημεῖα §τουτῶν ποιήσει ὢν οὗτος ἐποίησεν;

† 7:23 ἄνθρωπος | ο ἄνθρωπος WH § 7:23 μωσεως | μωσσεως ANT CT * 7:24 κρινατε | κρινετε CT † 7:25 ιεροσολυμιτων | ιεροσολυμειτων TH WH † 7:26 αληθως | — CT § 7:29 εγω | εγω δε TR * 7:31 πολλοι δε εκ του οχλου | εκ του οχλου δε πολλοι CT † 7:31 οτι | — CT † 7:31 μητι | μη CT § 7:31 τουτων | — CT PCK

32 Ἦκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ ταῦτα· καὶ ἀπέστειλαν *ὑπηρέτας οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. 33 Εἶπεν τούτων ὁ Ἰησοῦς, Ἔτι †μικρὸν χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. 34 Ζητήσετέ με, καὶ οὐχ δεύρήσετε· καὶ ὅπου εἰμι ἐγώ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. 35 Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς, Ποῦ οὗτος μέλλει πορεύεσθαι ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὐρήσομεν αὐτόν; Μὴ εἰς τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι, καὶ διδάσκειν τοὺς Ἑλληνας; 36 Τίς ἐστὶν *οὗτος ὁ λόγος ὃν εἶπε, Ζητήσετέ με, καὶ οὐχ †εύρήσετε· καὶ ὅπου εἰμι ἐγώ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν;

37 Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς †εἰστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξε, λέγων, Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω. 38 Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. 39 Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ πνεύματος ἁγίου *ἑμελλον λαμβάνειν οἱ

* 7:32 υπηρετας οι φαρισαιοι και οι αρχιερεις | οι φαρισαιοι και οι αρχιερεις υπηρετας TR | οι αρχιερεις και οι φαρισαιοι υπηρετας CT † 7:33 ουν | ουν αυτοις TR † 7:33 μικρον χρονον | χρονον μικρον CT § 7:34 ευρησετε | ευρησετε με NA WH * 7:36 ουτος ο λογος | ο λογος ουτος CT † 7:36 ευρησετε | ευρησετε με NA WH † 7:37 εισηκει | ιστηκει TH WH § 7:39 ου | ο BYZ NA PCK TH * 7:39 εμελλον | ημελλον PCK

†πιστεύοντες εἰς αὐτόν· οὐπω γὰρ ἦν Πνεῦμα †Ἅγιον, ὅτι §Ἰησοῦς *οὐδέπω ἐδοξάσθη.

40 †Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες †τὸν λόγον §ἔλεγον, Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης. 41 Ἄλλοι ἔλεγον, Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός. *Ἄλλοι ἔλεγον, Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται; 42 †Οὐχὶ ἡ γραφὴ εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος †Δαυὶδ, καὶ ἀπὸ Βηθλεέμ, τῆς κώμης ὅπου ἦν §Δαυίδ, *ὁ Χριστὸς ἔρχεται; 43 Σχίσμα οὖν †ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν. 44 Τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς †ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας.

45 Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους· καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι, Διὰ τί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν; 46 Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται, Οὐδέποτε §οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, *ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος. 47 Ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι,

† 7:39 πιστευοντες | πιστευσαντες CT † 7:39 αγιον 96.9%
 | — NA SBL WH 2% § 7:39 ιησους | ο ιησους TR * 7:39
 ουδεπω | ουπω WH † 7:40 πολλοι ουν εκ του οχλου | εκ του
 οχλου ουν CT † 7:40 τον λογον 53.2% | των λογων τουτων
 CT 5% § 7:40 ελεγον 98.2% | ελεγον οτι WH 1.5% * 7:41
 αλλοι | αλλοι δε TR | οι δε CT † 7:42 ουχι | ουχ CT † 7:42
 δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH § 7:42 δαυιδ | δαβιδ HF
 TR | δαυειδ TH WH * 7:42 ο χριστος ερχεται 97.1% | ερχεται
 ο χριστος CT 0.8% † 7:43 εν τω οχλω εγενετο | εγενετο εν
 τω οχλω CT † 7:44 επεβαλεν | εβαλεν WH § 7:46 ουτως
 ελαλησεν | ελαλησεν ουτως CT * 7:46 ως ουτος ο ανθρωπος
 96.9% | — CT 1.1%

Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; ⁴⁸ Μὴ τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν, ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; ⁴⁹ Ἰὼν ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον †ἐπικατάρτοι εἰσι. ⁵⁰ Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς—ὁ ἐλθὼν στυκτὸς πρὸς αὐτόν, *εἶς ὧν ἐξ αὐτῶν— ⁵¹ Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, εἰ μὴ ἀκούσῃ ἵπαρ' αὐτοῦ πρότερον καὶ γνῶ τί ποιεῖ; ⁵² Ἀπεκρίθησαν καὶ †εἶπον αὐτῶ, Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; Ἐρεῦνησον καὶ ἴδε ὅτι *προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ †εγγεραται.

⁵³ †Καὶ Ἐπορεύθη ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

8

¹ *Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. ² Ὁρθρου δὲ πάλιν ἵπαρεγένετο

† 7:49 αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH † 7:49 επικαταρατοι | επαρατοι CT § 7:50 νυκτος προς αυτον 88.3% | προς αυτον CT 0.7% * 7:50 εις 95.7% | το προτερον εις NA 2.8% | προτερον εις SBL TH WH 0.7% † 7:51 παρ αυτου προτερον | πρωτον παρ αυτου CT † 7:52 ειπον | ειπαν CT § 7:52 ερευνησον | εραυνησον CT * 7:52 προφητης εκ της γαλιλαιας 96.8% | εκ της γαλιλαιας προφητης CT 2.2% † 7:52 εγγεραται | γειρεται CT † 7:53 {include 7:53—8:11} 78.7% | {omit 7:53—8:11} SBL TH 16.8% [Note: ANT, NA, and WH enclose this text with double brackets. WH places it in a separate section after chapter 21.] § 7:53 επορευθη | απηλθεν ANT BYZ HF PCK | επορευθησαν NA WH * 8:1 ιησους δε | και ο ιησους BYZ HF † 8:2 παρεγενετο | βαθεως ηλθεν ο ιησους BYZ HF | βαθεος ηλθεν ο ιησους BYZ

εἰς τὸ ἱερόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς †ἤρχετο· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς. ³ Ἄγουσι δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι †πρὸς αὐτὸν γυναικὰ *ἐν μοιχείᾳ †καταληφθεῖσαν· καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν †μέσῳ, ⁴ †λέγουσιν αὐτῷ, *πειράζοντες, Διδάσκαλε, †αὕτη ἡ γυνὴ κατελήφθη ἐπ' †αὐτοφόρῳ †μοιχευομένη. ⁵ *Ἐν δὲ τῷ νόμῳ †Μωσῆς ἡμῖν ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας †λιθοβολεῖσθαι· σὺ οὖν τί †λέγεις; ⁶ Τοῦτο δὲ *ἔλεγον πειράζοντες αὐτόν, ἵνα †ἔχῃσι κατηγορεῖν αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας, τῷ δακτύλῳ †ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν, †μὴ προσποιούμενος. ⁷ Ὡς

† 8:2 ηρχετο | ηρχετο προς αυτον ANT BYZ HF NA PCK TR WH § 8:3 προς αυτον | — ANT BYZ NA WH * 8:3 εν | επι ANT BYZ HF NA PCK WH † 8:3 καταληφθεισαν | κατειλημμενην ANT BYZ HF NA PCK TR WH † 8:3 μεσω | τω μεσω BYZ HF § 8:4 λεγουσιν | ειπον BYZ HF * 8:4 πειραζοντες | — ANT BYZ HF NA PCK TR WH † 8:4 αυτη η γυνη κατεληφθη | ταυτην ευρομεν BYZ HF PCK | αυτη η γυνη κατειληφθη TR | αυτη η γυνη κατειληπται ANT NA WH † 8:4 αυτοφορω | αυτοφωρω ANT BYZ HF NA PCK TR WH § 8:4 μοιχευομενη | μοιχευομενην BYZ HF PCK * 8:5 εν δε | και εν ANT † 8:5 μωσης ημιν | μωσης ημιν BYZ | ημων μωσης BYZ HF PCK | ημων μωσης ANT BYZ | ημιν μωσης NA WH † 8:5 λιθοβολεισθαι | λιθαζειν ANT BYZ HF NA WH § 8:5 λεγεις | λεγεις περι αυτης BYZ HF * 8:6 ελεγον πειραζοντες | ειπον εκπειραζοντες ANT † 8:6 εχωσι κατηγορειν | εχωσι κατηγοριαν κατ BYZ HF PCK | σχωσι κατηγοριαν κατ ANT † 8:6 εγραφεν | κατεγραφεν BYZ NA WH § 8:6 μη προσποιουμενος | — ANT BYZ HF NA ST WH

δὲ ἐπέμενον *ἐρωτῶντες αὐτόν, †ἀνακύψας εἶπε ‡πρὸς αὐτούς, Ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν, §πρῶτον *ἐπ' αὐτὴν τὸν λίθον βαλέτω. 8 Καὶ πάλιν †κάτω κύψας ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. 9 Οἱ δέ, ἀκούσαντες, ‡καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι, ἐξήρχοντο εἰς καθ' εἷς, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν §πρεσβυτέρων· καὶ κατελείφθη *μόνος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ †οὔσα. 10 Ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς, ‡καὶ μηδένα θεασάμενος πλὴν τῆς γυναικός, εἶπεν §αὐτῇ, Ποῦ εἰσιν *ἐκεῖνοι οἱ κατήγοροί σου; Οὐδεὶς σε κατέκρινεν; 11 Ἡ δὲ εἶπεν, Οὐδεὶς, Κύριε. Εἶπε †δὲ ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ ἐγὼ σε ‡κρίνω·

* 8:7 ἐρωτωντες | επερωτωντες BYZ HF † 8:7 ανακυψας | αναβλεψας BYZ HF | ανεκυψε και ANT NA WH ‡ 8:7 προς αυτους | αυτοις ANT BYZ HF NA WH § 8:7 πρωτον | πρωτος ANT BYZ HF NA PCK TR WH * 8:7 επ αυτην τον λιθον βαλετω | επ αυτην [τον] λιθον βαλλετω BYZ | λιθον βαλετω επ αυτην BYZ HF | τον λιθον επ αυτη βαλετω PCK TR | βαλετω λιθον επ αυτην ANT | επ αυτην βαλετω λιθον NA WH † 8:8 κατω κυψας | κατακυψας NA WH ‡ 8:9 και υπο της συνειδησεως ελεγχομενοι | — ANT BYZ HF NA WH § 8:9 πρεσβυτερων | πρεσβυτερων εως των εσχατων BYZ HF PCK TR * 8:9 μονος ο ιησους | ο ιησους μονος BYZ | ο ιησους ANT | μονος NA WH † 8:9 οσα | εστωσα TR ‡ 8:10 και μηδενα θεασαμενος πλην της γυναικος | ειδεν αυτην και BYZ HF | — ANT NA WH § 8:10 αυτη | γυναι BYZ HF | αυτη η γυνη TR | αυτη γυναι ANT NA WH * 8:10 εκεινοι οι κατηγοροι σου | οι κατηγοροι σου BYZ HF | — ANT BYZ NA WH † 8:11 δε | δε αυτη BYZ HF PCK TR ‡ 8:11 κρινω | κατακρινω ANT BYZ HF NA PCK TR WH

πορεύου § και μηκέτι ἀμάρτανε.

12 Πάλιν οὖν * αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε λέγων, Ἐγὼ εἶμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν † ἐμοὶ οὐ μὴ ‡ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς. 13 Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι, Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής. 14 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Κὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἀληθῆς ἐστὶν ἡ μαρτυρία μου· ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον, καὶ ποῦ ὑπάγω· ὑμεῖς δὲ οὐκ οἶδατε πόθεν ἔρχομαι, § και ποῦ ὑπάγω. 15 Ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε· ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα. 16 Καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγὼ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ * ἀληθῆς ἐστίν· ὅτι μόνος οὐκ εἰμί, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με πατήρ. 17 Καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθῆς ἐστίν. 18 Ἐγὼ εἶμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ, καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ. 19 Ἐλεγον οὖν αὐτῷ, Ποῦ ἐστὶν ὁ πατήρ σου; Ἀπεκρίθη † Ἰησοῦς, Οὔτε ἐμὲ οἶδατε, οὔτε τὸν πατέρα μου· εἰ ἐμὲ ἤδείτε, καὶ τὸν πατέρα μου ‡ ἤδείτε ἄν. 20 Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν

§ 8:11 και | και απο του νυν ANT BYZ HF NA PCK | απο του νυν και BYZ | απο του νυν WH * 8:12 αυτοις ο ιησους ελαλησε | ο ιησους αυτοις ελαλησε TR | αυτοις ελαλησεν ο ιησους CT † 8:12 εμοι | μοι WH ‡ 8:12 περιπατηση | περιπατησει TR § 8:14 και | η ANT CT PCK * 8:16 αληθης 97.5% | αληθινη CT 1% † 8:19 ιησους | ο ιησους TR ‡ 8:19 ηδείτε αν | αν ηδείτε CT

Ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.

²¹ Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς *Ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ ὑπάγω, καὶ ζητήσετέ με, καὶ ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. ²² Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, Μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν, ὅτι λέγει, Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν; ²³ Καὶ †εἶπεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμί· ὑμεῖς ἐκ †τοῦ κόσμου τούτου ἐστέ, ἐγὼ οὐκ εἰμί ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. ²⁴ Εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν. ²⁵ Ἔλεγον οὖν αὐτῷ, Σὺ τίς εἶ; §Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Τὴν ἀρχὴν *ὅ τι καὶ λαλῶ ὑμῖν. ²⁶ Πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν· ἀλλ' ὁ πέμψας με ἀληθὴς ἐστι, κἀγὼ ἂ ἤκουσα παρ' αὐτοῦ, ταῦτα †λέγω εἰς τὸν κόσμον. ²⁷ Οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. ²⁸ Εἶπεν οὖν †αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ ἀπ' ἑμαυτοῦ ποιῶ οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέ με ὁ πατήρ §μου,

§ 8:20 ο ιησους | — CT * 8:21 ο ιησους 91.7% | — CT 1.7%
† 8:23 ειπεν | ελεγεν CT † 8:23 του κοσμου τουτου 95.5%
| τουτου του κοσμου CT 0.7% § 8:25 και | — CT * 8:25 ο
τι | οτι WH † 8:26 λεγω | λαλω CT † 8:28 αυτοις 96.5%
| — SBL TH WH 0.8% § 8:28 μου | — NA SBL WH

ταῦτα λαλῶ· ²⁹ καὶ ὁ πέμψας με μετ' ἐμοῦ ἐστίν· οὐκ ἀφῆκέ με μόνον *ὁ πατήρ, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε. ³⁰ Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν.

³¹ Ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους, Ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταὶ μου ἐστε· ³² καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. ³³ Ἀπεκρίθησαν ταῦτῳ, Σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν, καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε· πῶς σὺ λέγεις ὅτι Ἐλεύθεροι γενήσεσθε;

³⁴ Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἀμαρτίαν δοῦλός ἐστι τῆς ἀμαρτίας. ³⁵ Ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα. ³⁶ Ἐὰν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε. ³⁷ Οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστε· ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. ³⁸ †Εγὼ ὁ ἐώρακα παρὰ τῷ πατρί ὁμοῦ, λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν *ὁ †έώρακατε παρὰ †τῷ πατρί ὑμῶν, ποιεῖτε.

³⁹ Ἀπεκρίθησαν καὶ Σείπον αὐτῷ, Ὁ πατήρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστίν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Εἰ

* **8:29** ο πατηρ | — CT † **8:33** αυτω | και ειπον αυτω PCK | προς αυτον CT † **8:38** εγω ο 92.2% | α εγω CT 0.6% § **8:38** μου 95.4% | — CT 1.1% * **8:38** ο | α CT † **8:38** εωρακατε 86.7% | ηκουσατε CT 9.9% † **8:38** τω πατρι υμων 88.9% | του πατρος CT 0.5% § **8:39** ειπον | ειπαν CT

τέκνα τοῦ Ἀβραάμ *ἦτε, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ
 ἔποιεῖτε. ⁴⁰ Νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι,
 ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα,
 ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τοῦτο Ἀβραάμ οὐκ
 ἐποίησεν. ⁴¹ Ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς
 ὑμῶν. †Εἶπον οὖν αὐτῷ, Ἡμεῖς ἐκ πορνείας
 *οὐ γεγεννημέθα· ἓνα πατέρα ἔχομεν, τὸν
 Θεόν. ⁴² Εἶπεν τοῦν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Εἰ ὁ
 Θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν, ἠγαπᾶτε ἂν ἐμέ· ἐγὼ γὰρ
 ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον καὶ ἤκω· οὐδὲ γὰρ ἀπ’
 ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ’ ἐκεῖνός με ἀπέστειλε.
⁴³ Διὰ τί τὴν λαλίαν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε;
 Ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν.
⁴⁴ Ὑμεῖς ἐκ †τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστέ,
 καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε
 ποιεῖν. Ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ’ ἀρχῆς,
 καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐκ ἔστηκεν, ὅτι οὐκ ἔστιν
 ἀλήθεια ἐν αὐτῷ. Ὅταν λαλή τὸ ψεῦδος, ἐκ
 τῶν ιδίων λαλεῖ· ὅτι ψεύστης ἐστὶ καὶ ὁ πατὴρ
 αὐτοῦ. ⁴⁵ Ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ
 πιστεύετε μοι. ⁴⁶ Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ
 ἀμαρτίας; Εἰ *δὲ ἀλήθειαν λέγω, διὰ τί ὑμεῖς
 οὐ πιστεύετε μοι; ⁴⁷ Ὁ ὢν ἐκ τοῦ Θεοῦ τὰ
 ῥήματα τοῦ Θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ
 ἀκούετε, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐστέ.

* **8:39** ἦτε | εστε CT † **8:39** εποιειτε | εποιειτε αν BYZ TR |
 ποιειτε WH † **8:41** ειπον | ειπαν NA SBL WH § **8:41** ουν
 | — SBL TH WH * **8:41** ου γεγεννημεθα | ουκ εγεννηθημεν
 WH † **8:42** ουν | — CT SCR † **8:44** του | — TR § **8:44**
 ουχ ἔστηκεν | οὐκ ἔστηκεν CT * **8:46** δε | — CT

48 Ἀπεκρίθησαν τοῦν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ, Οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς ὅτι Σαμαρείτης εἶ σύ, καὶ δαιμόνιον ἔχεις; 49 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετε με. 50 Ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. 51 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν τις τὸν *λόγον τὸν ἐμὸν τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. 52 †Εἶπον τοῦν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, Νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραάμ ἀπέθανε καὶ οἱ προφηῆται, καὶ σὺ λέγεις, Ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ Σγεύσῃται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα. 53 Μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅστις ἀπέθανε; Καὶ οἱ προφηῆται ἀπέθανον· τίνα σεαυτὸν *σὺ ποιεῖς; 54 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Ἐὰν ἐγὼ †δοξάζω ἑμαυτόν, ἡ δόξα μου οὐδὲν ἔστιν· ἔστιν ὁ πατήρ μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι Θεὸς †ἡμῶν ἐστι, 55 καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν· ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν, ὁ καὶ ἐάν εἶπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος *ὑμῶν, ψεύστης· †άλλ' οἶδα αὐτόν, καὶ τὸν

† 8:48 ουν | — CT † 8:48 ειπον | ειπαν CT § 8:48 σαμαρειτης | σαμαριτης NA SBL * 8:51 λογον τον εμον | εμον λογον CT † 8:52 ειπον | ειπαν WH † 8:52 ουν | — SBL TH WH § 8:52 γευσηται | γευσεται TR * 8:53 συ | — CT † 8:54 δοξαζω | δοξασω CT † 8:54 ημων | υμων ANT TH TR WH § 8:55 και εαν | καν CT * 8:55 υμων 93% | υμιν NA SBL WH 3.3% † 8:55 αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH

λόγον αὐτοῦ τηρῶ. ⁵⁶ Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν, καὶ εἶδε καὶ ἐχάρη. ⁵⁷ †Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν, Πεντήκοντα ἔτη οὐπω ἔχεις, καὶ Ἀβραὰμ ἐώρακας; ⁵⁸ Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι, ἐγὼ εἰμι. ⁵⁹ Ἦσαν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ’ αὐτόν· Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, *διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν· καὶ παρήγεν οὕτως.

9

¹ Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. ² Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες, *Ραββί, τίς ἥμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῆ; ³ Ἀπεκρίθη ἰησοῦς, Οὔτε οὗτος ἥμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ· ἀλλ’ ἵνα φανερωθῆ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. ⁴ †Εμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρας ἐστίν· ἔρχεται νύξ, ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. ⁵ Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾧ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. ⁶ Ταῦτα εἰπὼν, ἔπτυσε χαμαί, καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ὤπασεν *τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, ⁷ καὶ

† 8:57 ειπον | ειπαν WH § 8:58 ο | — NA SBL WH * 8:59 διελθων δια μεσου αυτων και παρηγεν ουτως 89.7% | — CT 1%
 * 9:2 ραββι | ραββει TH WH † 9:3 ιησους | ο ιησους TR
 † 9:4 εμε 99.2% | ημας CT 0.5% § 9:6 επεχρισε | επεθηκεν WH * 9:6 τον πηλον επι τους οφθαλμους του τυφλου | αυτου τον πηλον επι τους οφθαλμους CT

εἶπεν αὐτῷ, Ὑπαγε νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλῳάμ—ὃ ἐρμηνεύεται, Ἀπεσταλμένος. Ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, καὶ ἦλθε βλέπων. ⁸ Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι ἔτυφλός ἦν, ἔλεγον, Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσαιτῶν; ⁹ Ἄλλοι ἔλεγον ὅτι Οὗτός ἐστιν· ἄλλοι δὲ ὅτι Ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν. Ἐκεῖνος ἔλεγεν ὅτι Ἐγὼ εἰμι. ¹⁰ Ἐλεγον οὖν αὐτῷ, Ὡς *ἀνεῶχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; ¹¹ Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος ἔτι καὶ εἶπεν, Ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησε, καὶ ἐπέχρισέ μου τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ εἶπέ μοι, Ὑπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλῳάμ, καὶ νίψαι. Ἀπελθὼν *δὲ καὶ νιψάμενος, ἀνέβλεψα. ¹² Ἐἶπον οὖν αὐτῷ, Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; Λέγει, Οὐκ οἶδα.

¹³ Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τὸν ποτε τυφλόν. ¹⁴ Ἦν δὲ σάββατον ἔτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνέωξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. ¹⁵ Πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι, πῶς ἀνέβλεψεν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Πηλὸν ἐπέθηκέ μου ἐπὶ

† 9:8 τυφλος | προσαιτης CT ‡ 9:9 δε οτι | ελεγον ουχι
αλλα NA²⁷ SBL WH | ελεγον ουχι αλλ NA²⁸ TH § 9:10 πως
| πως ουν NA WH * 9:10 ανεωχθησαν | ηνεωχθησαν BYZ
CT † 9:11 και ειπεν ανθρωπος | ο ανθρωπος ο CT ‡ 9:11
μοι | μοι οτι CT § 9:11 την κολυμβηθραν του 95.8% | τον
CT 2% * 9:11 δε | ουν CT † 9:12 ειπον ουν | και ειπαν CT
‡ 9:14 οτε 98.9% | εν η ημερα CT 0.8% § 9:15 μου επι τους
οφθαλμους | επι τους οφθαλμους μου TR

τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω.
 16 Ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές,
 *Οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἔστι παρὰ τοῦ Θεοῦ,
 ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. †Ἄλλοι ἔλεγον,
 Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς τοιαῦτα
 σημεῖα ποιεῖν; Καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς.
 17 ‡Λέγουσι τῷ τυφλῷ πάλιν, §Σὺ τί λέγεις περὶ
 αὐτοῦ, ὅτι *ἦνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; Ὁ δὲ
 εἶπεν ὅτι Προφήτης ἐστίν.

18 Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ
 αὐτοῦ, ὅτι †τυφλὸς ἦν καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως
 ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ
 ἀναβλέψαντος, 19 καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς
 λέγοντες, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς
 λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; Πῶς οὖν ‡ἄρτι
 βλέπει; 20 Ἀπεκρίθησαν §δὲ αὐτοῖς οἱ γονεῖς
 αὐτοῦ καὶ *εἶπον, Οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ
 υἱὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη. 21 πῶς δὲ
 νῦν βλέπει, οὐκ οἶδαμεν· ἢ τίς ἦνοιξεν αὐτοῦ
 τοὺς ὀφθαλμούς, ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν· †αὐτὸς
 ἡλικίαν ἔχει· αὐτὸν ἐρωτήσατε, αὐτὸς περὶ

* 9:16 ουτος ο ανθρωπος ουκ εστι παρα του θεου | ουκ εστιν
 ουτος παρα θεου ο ανθρωπος CT † 9:16 αλλοι | αλλοι δε NA
 WH ‡ 9:17 λεγουσι | λεγουσιν ουν CT PCK § 9:17 συ τι |
 τι συ NA SBL WH * 9:17 ηνοιξε | ηνωξε CT † 9:18 τυφλος
 ην | ην τυφλος CT ‡ 9:19 αρτι βλεπει 98.3% | βλεπει αρτι
 CT 1% § 9:20 δε αυτοις | αυτοις TR | ουν CT * 9:20 ειπον
 | ειπαν CT † 9:21 αυτος ηλικιαν εχει αυτον ερωτησατε |
 αυτον ερωτησατε ηλικιαν εχει CT

†ἐαυτοῦ λαλήσει. 22 Ταῦτα ᾤοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἡδη γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ Χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται. 23 Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ *εἶπον ὅτι Ἥλικίαν ἔχει, αὐτὸν †ἐρωτήσατε.

24 Ἐφώνησαν οὖν †ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον ὃς ἦν τυφλός, καὶ ᾤοντο αὐτῷ, Δὸς δόξαν τῷ Θεῷ· ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι *ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἀμαρτωλός ἐστιν. 25 Ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος †καὶ εἶπεν, Εἰ ἀμαρτωλός ἐστιν, οὐκ οἶδα· ἐν οἶδα, ὅτι τυφλός ὢν, ἄρτι βλέπω. 26 †Εἶπον ὁ δὲ αὐτῷ πάλιν, Τί ἐποίησέ σοι; Πῶς *ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; 27 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς, Εἶπον ὑμῖν ἡδη, καὶ οὐκ ἠκούσατε. Τί πάλιν θέλετε ἀκούειν; Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι; 28 †Ἐλοιδόρησαν αὐτόν, καὶ †εἶπον, Σὺ οἶμα ἡμεῖς δὲ τοῦ *Μωσέως ἐσμὲν μαθηταί. 29 Ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι †Μωσῆς λελάληκεν ὁ

† 9:21 ἐαυτοῦ | αὐτοῦ TR § 9:22 εἶπον | εἶπαν NA SBL WH
 * 9:23 εἶπον | εἶπαν CT † 9:23 ἐρωτήσατε | ἐπερωτήσατε
 CT † 9:24 ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον | τὸν ἄνθρωπον ἐκ
 δευτέρου CT § 9:24 εἶπον | εἶπαν CT * 9:24 ὁ ἄνθρωπος
 οὗτος | οὗτος ὁ ἄνθρωπος CT † 9:25 καὶ εἶπεν | — CT
 † 9:26 εἶπον | εἶπαν WH § 9:26 δε αὐτῷ πάλιν | οὖν αὐτῷ
 CT * 9:26 ἠνοιξε | ἀνεῴξε PCK † 9:28 ἐλοιδορήσαν |
 ἐλοιδορήσαν οὖν TR | καὶ ἐλοιδορήσαν NA WH † 9:28 εἶπον
 | εἶπαν WH § 9:28 εἰ μαθητῆς | μαθητῆς εἰ CT * 9:28
 μωσέως | μωυσεως ANT CT † 9:29 μωσῆς | μωσει HF PCK |
 μωυσει ANT CT

Θεός· τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν.
 30 Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς,
 Ἐν †γὰρ τούτῳ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς
 οὐκ οἶδατε πόθεν ἐστί, καὶ ὁρῶξέ μου τοὺς
 ὀφθαλμούς. 31 Οἶδαμεν *δὲ ὅτι †ἀμαρτωλῶν
 ὁ Θεὸς οὐκ ἀκούει· ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβῆς
 ἦ, καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει.
 32 Ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι †ἠνοιξέ
 τις ὀφθαλμούς τυφλοῦ γεγεννημένου. 33 Εἰ
 μὴ ἦν οὗτος παρὰ Θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν
 οὐδέν. 34 Ἀπεκρίθησαν καὶ ὁρῶξεν αὐτῶ,
 Ἐν ἀμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης *ὄλος, καὶ σὺ
 διδάσκεις ἡμᾶς; Καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω.

35 Ἦκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν
 ἔξω· καὶ εὐρών αὐτόν, εἶπεν †αὐτῶ, Σὺ
 πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ὁ Θεοῦ; 36 Ἀπεκρίθη
 ἐκεῖνος καὶ εἶπε, *Καὶ τίς ἐστί, Κύριε, ἵνα
 πιστεύσω εἰς αὐτόν; 37 Εἶπε †δὲ αὐτῶ ὁ Ἰησοῦς,
 Καὶ ἐώρακας αὐτόν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ
 ἐκεῖνός ἐστιν. 38 Ὁ δὲ ἔφη, Πιστεύω, Κύριε· καὶ
 προσεκύνησεν αὐτῶ. 39 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς,
 Εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον,
 ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσι, καὶ οἱ βλέποντες

† 9:30 γαρ τουτω | τουτω γαρ το CT § 9:30 ανεωξε | ηνοιξε
 CT * 9:31 δε | — CT † 9:31 αμαρτωλων ο θεος | ο θεος
 αμαρτωλων WH † 9:32 ηνοιξε | ηνεωξε NA SBL WH § 9:34
 ειπον | ειπαν CT * 9:34 ολος | ολωσ PCK † 9:35 ο 88.5% |
 — NA SBL WH 0.4% † 9:35 αυτω 98.1% | — CT 0.7% § 9:35
 θεου 99.5% | ανθρωπου CT 0.4% * 9:36 και | — TR † 9:37
 δε | — CT

τυφλοὶ γένωνται. ⁴⁰ †Καὶ ἤκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ταῦτα οἱ ὄντες μετ' αὐτοῦ, καὶ *εἶπον αὐτῷ, Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ ἐσμεν; ⁴¹ Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἶχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε ὅτι Βλέπομεν· ἡ τοῦ ἁμαρτία ὑμῶν μένει.

10

¹ Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν ἀλύην τῶν προβάτων, *ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπτῃς ἐστὶ καὶ ληστής. ² Ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας ποιμὴν ἐστὶ τῶν προβάτων. ³ Τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια πρόβατα †καλεῖ κατ' ὄνομα, καὶ ἐξάγει αὐτά. ⁴ †Καὶ ὅταν τὰ ἴδια ἑπρόβατα *ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται· καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἶδασι τὴν φωνὴν αὐτοῦ. ⁵ Ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ †ἀκολουθήσωσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ· ὅτι οὐκ οἶδασι τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν. ⁶ Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς.

† 9:40 και | — CT § 9:40 οντες μετ αυτου | μετ αυτου οντες CT * 9:40 ειπον | ειπαν WH † 9:41 ουν | — CT * 10:1 αλλα | αλλ NA²⁸ † 10:3 καλει | φωνει CT † 10:4 και | — CT § 10:4 προβατα | παντα CT * 10:4 εκβαλη | εκβαλλη PCK † 10:5 ακολουθησωσιν | ακολουθησουσιν CT

7 Εἶπεν οὖν πάλιν †αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν §ὅτι ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. 8 Πάντες ὅσοι *ἤλθον κλέπται εἰσὶ καὶ λησταί· ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. 9 Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται, καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν εὐρήσει. 10 Ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἤλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσι, καὶ περισσὸν ἔχωσιν. 11 Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων. 12 Ὁ †μισθωτὸς δέ, καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν, οὗ οὐκ †εἰσὶ τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφήσιν τὰ πρόβατα, καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτά, καὶ σκορπίζει §τὰ πρόβατα. 13 *Ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, ὅτι μισθωτὸς ἐστὶ, καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. 14 Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ †γινώσκω τὰ ἐμά, καὶ †γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν. 15 Καθὼς §γινώσκει με ὁ πατήρ, κἀγὼ *γινώσκω τὸν πατέρα· καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν

† 10:7 αυτοις 83.7% | — NA WH 0.5% § 10:7 οτι 73.1% | — WH 26.6% * 10:8 ηλθον | ηλθον προ εμου ANT CT PCK | προ εμου ηλθον TR † 10:12 μισθωτος δε | μισθωτος NA SBL WH | δε μισθωτος TH † 10:12 εισι | εστι CT § 10:12 τα προβατα | — CT * 10:13 ο δε μισθωτος φευγει | — CT † 10:14 γινωσκω | γεινωσκω TH † 10:14 γινωσκομαι υπο των εμων | γινωσκουσι με τα εμα NA SBL WH | γεινωσκουσι με τα εμα TH § 10:15 γινωσκει | γεινωσκει TH * 10:15 γινωσκω | γεινωσκω TH

προβάτων. ¹⁶ Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς ἀλῆς ταύτης· κάκεῖνά †με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι· καὶ ‡γενήσεται μία ποίμνη, εἷς ποιμήν. ¹⁷ Διὰ τοῦτο §ὁ πατήρ με ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. ¹⁸ Οὐδεὶς *αἶρει αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ' ἐμαυτοῦ. Ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν. Ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρὸς μου.

¹⁹ Σχίσμα †οὗν πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους. ²⁰ Ἐλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, Δαιμόνιον ἔχει καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε; ²¹ Ἄλλοι ἔλεγον, Ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστι δαιμονιζομένου· μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ‡ἀνοίγειν;

²² Ἐγένετο §δὲ τὰ *Ἐγκαίτια ἐν †Ἱεροσολύμοις, ‡καὶ χειμῶν ἦν. ²³ καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ §Σολομῶνος. ²⁴ Ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἔλεγον αὐτῷ, Ἔως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἶρεις; Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, *εἶπέ

† **10:16** με δεῖ | δεῖ με CT ‡ **10:16** γενησεται 97.7% | γενησονται CT 2.1% § **10:17** ο πατηρ με | με ο πατηρ CT * **10:18** αιρει | ηρεν WH † **10:19** ουν 92.2% | — CT 1.2% ‡ **10:21** ανοιγειν | ανοιξει CT § **10:22** δε | τοτε CT * **10:22** εγκαινια | ενκαινια TH WH † **10:22** ιεροσολυμοις | τοις ιεροσολυμοις ANT CT TR ‡ **10:22** και | — CT § **10:23** σολομωνος | του σολομωντος TR | του σολομωνος ANT CT * **10:24** ειπε | ειπον WH

ἡμῖν παρρησίᾳ. ²⁵ Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε· τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. ²⁶ Ἄλλ' ὑμεῖς οὐ πιστεύετε· †οὐ γάρ ἐστε ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν, §καθὼς εἶπον ὑμῖν. ²⁷ Τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου *ἀκούει, κἀγὼ †γινώσκω αὐτά, καὶ ἀκολουθοῦσί μοι. ²⁸ κἀγὼ †ζωὴν αἰώνιον δίδωμι αὐτοῖς· καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ ἄρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς μου. ²⁹ Ὁ πατήρ μου §ὸς δέδωκέ μοι, *μείζων πάντων ἐστί· καὶ οὐδεὶς δύναται ἄρπάζειν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρὸς †μου. ³⁰ Ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ ἐν ἑσμεν.

³¹ Ἐβάστασαν †οὖν πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν. ³² Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Πολλὰ §καλὰ ἔργα ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρὸς *μου· διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον †λιθάζετε με; ³³ Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι

† **10:26** αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH † **10:26** ου γαρ | οτι ουκ CT § **10:26** καθως ειπον υμιν 94.4% | — CT 4.6%
* **10:27** ακουει | ακουουσι CT † **10:27** γινωσκω | γεινωσκω TH † **10:28** ζων αιωνιον διδωμι αυτοις 97% | διδωμι αυτοις ζων αιωνιον CT 1.7% § **10:29** ος 92.6% | ο CT 0.5% * **10:29** μειζων παντων 97% | παντων μειζων SBL TH 0.7% | παντων μειζον NA WH 0.1% † **10:29** μου 98.8% | — CT 0.9% † **10:31** ουν 92.3% | — NA TH WH 1.2% § **10:32** καλα εργα εδειξα υμιν 87.2% | εργα καλα εδειξα υμιν NA SBL TH 9.4% | εργα εδειξα υμιν καλα WH 0.2% * **10:32** μου 99.4% | — NA SBL WH 0.4% † **10:32** λιθαζετε με 98.8% | εμε λιθαζετε CT 1%

†λέγοντες, Περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν. ³⁴ Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Οὐκ ἔστι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ Σύμων, Ἐγὼ εἶπα, Θεοὶ ἐστε; ³⁵ Εἰ ἐκείνους εἶπε θεούς, πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐγένετο—καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γραφή— ³⁶ ὃν ὁ πατὴρ ἡγίασε καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, ὑμεῖς λέγετε ὅτι Βλασφημεῖς, ὅτι εἶπον, Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἰμι; ³⁷ Εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρός μου, μὴ πιστεύετέ μοι· ³⁸ εἰ δὲ ποιῶ, κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις *πιστεύσατε· ἵνα γνῶτε καὶ ἰπιστεύσητε ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατὴρ, κάγῳ ἐν †αὐτῷ. ³⁹ Ἐζήτουν σοῦν πάλιν αὐτὸν πιάσαι· καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

⁴⁰ Καὶ ἀπῆλθε πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦν *Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ. ⁴¹ Καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτόν, καὶ ἔλεγον ὅτι †Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν οὐδέν· πάντα δὲ ὅσα εἶπεν ὁ Ἰωάννης περὶ τούτου, ἀληθῆ ἦν. ⁴² Καὶ

† 10:33 λεγοντες | — CT § 10:34 υμων | υμων οτι CT

* 10:38 πιστευσατε | πιστευετε CT † 10:38 πιστευσητε

94.4% | γινωσκητε (γεινωσκητε TH) NA SBL WH 1.4% † 10:38

αυτω | τω πατρι CT § 10:39 ουν παλιν αυτον πιασαι 32.8%

| παλιν αυτον πιασαι BYZ TH 29.9% | ουν παλιν πιασαι

αυτον ANT PCK 18.3% | ουν αυτον παλιν πιασαι NA WH 11.9%

* 10:40 ιωαννης | ιωανης WH † 10:40 εμεινεν | εμενεν WH

† 10:41 ιωαννης | ιωανης WH § 10:41 ιωαννης | ιωανης

WH

*ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐκεῖ εἰς αὐτόν.

11

¹ Ἦν δέ τις ἀσθενῶν Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. ² Ἦν δὲ *Μαρία ἡ ἀλείψασα τὸν Κύριον μύρω, καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξίν ταύτης, ἧς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠσθένει. ³ Ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι, Κύριε, ἴδε ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ. ⁴ Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστι πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι' αὐτῆς. ⁵ Ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον. ⁶ Ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπῳ δύο ἡμέρας. ⁷ Ἐπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς, Ἄγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν. ⁸ Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί, †Ραββί, νῦν ἐζήτουν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; ⁹ Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Οὐχὶ δώδεκά *εἰσιν ὥραι τῆς ἡμέρας; Ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει. ¹⁰ Ἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτί, προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ.

* **10:42** ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐκεῖ εἰς αὐτόν | πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν ἐκεῖ CT * **11:2** μαρία | μαριαμ NA SBL WH † **11:2** αὐτῆς | εαυτῆς PCK ‡ **11:8** ραββι | ραββει TH WH § **11:9** ἰησοῦς | ὁ ἰησοῦς TR * **11:9** εἰσιν ὥραι | ὥραι εἰσι CT PCK

11 Ταῦτα εἶπε, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς, Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται· ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν. 12 †Εἶπον οὖν οἱ μαθηταὶ †αὐτοῦ, Κύριε, εἰ κεκοίμηται, σωθήσεται. 13 Εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου λέγει. 14 Τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρρησίᾳ, Λάζαρος ἀπέθανε. 15 Καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ· ὁ δὲ ἄγωμεν πρὸς αὐτόν. 16 Εἶπεν οὖν Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, τοῖς *συμμαθηταῖς, Ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς, ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ.

17 Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς εὔρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἤδη ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. 18 Ἦν δὲ †ἡ Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων, ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε. 19 §καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς *τάς περὶ Μάρθαν καὶ †Μαρίαν, ἵνα παραμυθῆσονται αὐτάς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ †αὐτῶν. 20 Ἡ οὖν Μάρθα, ὡς ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ· *Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ

† 11:12 ειπον | ειπαν NA SBL WH † 11:12 αυτου | αυτω CT
 § 11:15 αλλα | αλλ ANT NA²⁸ TR * 11:16 συμμαθηταις
 | συνμαθηταις TH WH † 11:17 ημερας ηδη | ηδη ημερας
 CT † 11:18 η | — WH § 11:19 και πολλοι | πολλοι δε
 CT * 11:19 τας περι | την CT † 11:19 μαριαν | μαριαμ CT
 † 11:19 αυτων | — CT § 11:20 ιησους | ο ιησους ANT TR
 * 11:20 μαρια | μαριαμ NA WH

ἐκαθέζετο. ²¹ Εἶπεν οὖν †Μάρθα πρὸς †τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, §ὁ ἀδελφός μου οὐκ ἂν ἐτεθνήκει. ²² *Ἀλλὰ καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν Θεόν, δώσει σοι ὁ Θεός. ²³ Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου. ²⁴ Λέγει αὐτῷ †Μάρθα, Οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ²⁵ Εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ· ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, κἂν ἀποθάνῃ, ζήσεται. ²⁶ καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμέ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα. Πιστεύεις τοῦτο; ²⁷ Λέγει αὐτῷ, Naί, Κύριε· ἐγὼ πεπίστευκα, ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος.

²⁸ Καὶ †ταῦτα εἰποῦσα ἀπῆλθε, καὶ ἐφώνησε §Μαρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λάθρα, *εἰποῦσα, Ὁ διδάσκαλος πάρεστι καὶ φωνεῖ σε. ²⁹ †Ἐκεῖνη ὡς ἤκουσεν, †ἐγείρεται ταχὺ καὶ §ἔρχεται πρὸς αὐτόν. ³⁰ Οὐπω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' *ἦν ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα. ³¹ Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν, ἰδόντες τὴν †Μαρίαν

† 11:21 μαρθα | η μαρθα ANT CT TR † 11:21 τον | — WH
 § 11:21 ο αδελφος μου ουκ αν ετεθνηκει | ουκ αν απεθανεν ο αδελφος μου NA SBL WH * 11:22 αλλα | — SBL WH † 11:24 μαρθα | η μαρθα NA SBL WH † 11:28 ταυτα | τουτο CT
 § 11:28 μαριαν | μαριαμ CT * 11:28 ειπουσα | ειπασα WH
 † 11:29 εκεινη | εκεινη δε CT † 11:29 εγειρεται | ηγερθη CT
 § 11:29 ερχεται | ηρχετο CT * 11:30 ην | ην ετι CT
 † 11:31 μαριαν | μαριαμ CT

ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ, †λέγοντες ὅτι Ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον, ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. ³² Ἡ οὖν §Μαρία, ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν *ὁ Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτόν, ἔπεσεν †αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας λέγουσα αὐτῷ, Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν †ἀπέθανέ μου ὁ ἀδελφός. ³³ Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν, καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας, ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι, καὶ ἐτάραξεν ἑαυτόν, ³⁴ καὶ εἶπε, Ποῦ τεθείκατε αὐτόν; Λέγουσιν αὐτῷ, Κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε. ³⁵ Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. ³⁶ Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, Ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν. ³⁷ Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν §εἶπον, Οὐκ *ἠδύνατο οὗτος, ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ;

³⁸ Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον. Ἦν δὲ σπήλαιον, καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. ³⁹ Λέγει ὁ Ἰησοῦς, Ἄρατε τὸν λίθον. Λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ τοῦ †τεθνηκότος Μάρθα, Κύριε, ἤδη ὄζει· τεταρταῖος γάρ ἐστι. ⁴⁰ Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Οὐκ εἶπόν σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς, †ὄψει τὴν

† **11:31** λεγοντες | δοξαντες CT § **11:32** μαρια | μαριαμ
 NA SBL WH * **11:32** ο | — CT † **11:32** αυτου εις τους
 ποδας | εις τους ποδας αυτου TR | αυτου προς τους ποδας CT
 † **11:32** απεθανε μου | μου απεθανεν CT § **11:37** ειπον |
 ειπαν NA SBL WH * **11:37** ηδυνατο | εδυνατο CT † **11:39**
 τεθνηκοτος | τετελευτηκοτος CT † **11:40** οψει | οψη CT

δόξαν τοῦ Θεοῦ; ⁴¹ Ἦραν οὖν τὸν λίθον, σοῦ ἦν ὁ τεθνηκῶς κείμενος. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἦρε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω, καὶ εἶπε, Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου. ⁴² Ἐγὼ δὲ ἤδειν ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιστῶτα εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. ⁴³ Καὶ ταῦτα εἰπὼν, φωνῇ μεγάλῃ ἐκράυγασε, Λάζαρε, δεῦρο ἕξω. ⁴⁴ *Καὶ ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκῶς, δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. Λέγει ταῦτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Λύσατε αὐτόν, καὶ ἄφετε ὑπάγειν.

⁴⁵ Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν Ἑμαρίαν καὶ θεασάμενοι *ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. ⁴⁶ Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς. ⁴⁷ Συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον, καὶ ἔλεγον, Τί ποιοῦμεν; Ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ *σημεῖα ποιεῖ. ⁴⁸ Ἐὰν ἀφῶμεν αὐτόν οὕτω, πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν· καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. ⁴⁹ Εἷς δὲ τις ἐξ αὐτῶν Καϊάφας,

§ 11:41 ου ην ο τεθνηκως κειμενος | — CT * 11:44 και
 | — CT † 11:44 αυτοις ο ιησους | ο ιησους αυτοις WH
 † 11:44 αφετε | αφετε αυτον CT § 11:45 μαριαν | μαριαμ
 CT * 11:45 α εποιησεν ο ιησους | α εποιησεν NA SBL TH |
 ο εποιησεν WH † 11:46 ειπον | ειπαν NA SBL WH † 11:46
 α | οσα PCK § 11:46 ο | — NA SBL WH * 11:47 σημεια
 ποιει | ποιει σημεια CT

ἀρχιερεὺς ὧν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν, ⁵⁰ οὐδὲ †διαλογίζεσθε ὅτι συμφέρει †ἡμῖν ἵνα εἷς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται. ⁵¹ Τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν, §ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὧν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, *προεφήτευσεν ὅτι †ἔμελλεν †Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, ⁵² καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνου, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ δισκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἓν. ⁵³ Ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας §συνεβουλευσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν.

⁵⁴ *†Ἰησοῦς οὖν οὐκέτι παρρησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, †ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς Ἐφραῖμ λεγομένην πόλιν, κάκει †διέτριβε μετὰ τῶν μαθητῶν §αὐτοῦ.

⁵⁵ Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ Πάσχα τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ Πάσχα, ἵνα ἀγνίσωσιν ἑαυτούς. ⁵⁶ Ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἐστηκότες,

† 11:50 διαλογίζεσθε | λογίζεσθε CT † 11:50 ἡμιν | υμιν CT § 11:51 ἀλλα | ἀλλ NA²⁸ * 11:51 προεφητευσεν | επροφητευσεν CT † 11:51 εμελλεν | ημελλεν TH † 11:51 ιησους | ο ιησους ANT PCK TR § 11:53 συνεβουλευσαντο | εβουλευσαντο CT * 11:54 ιησους ουν | ο ουν ιησους CT † 11:54 ἀλλα | ἀλλ NA²⁸ † 11:54 διετριβε | εμεινε CT § 11:54 αυτου | — CT

Τί *δοκεῖ ὑμῖν; Ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν;
 57 Δεδώκεισαν δὲ †καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
 Φαρισαῖοι ‡έντολήν, ἵνα ἐάν τις γνῶ ποῦ ἐστὶ,
 μηνύσῃ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

12

¹ Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἕξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα
 ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος *ὁ
 τεθνηκώς, ὃν ἠγειρεν ἐκ †νεκρῶν. ² Ἐποίησαν
 οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει·
 ὁ δὲ Λάζαρος εἷς ἦν ‡τῶν Σάνακειμένων
 σὺν αὐτῷ. ³ Ἡ οὖν *Μαρία λαβοῦσα
 λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου,
 ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐξέμαξε
 ταῖς θριξίν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ
 οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου.
⁴ Λέγει τοῦν ‡εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,
 Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων αὐτὸν
 παραδιδόναι, ⁵ Διὰ τί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ
 ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων, καὶ ἐδόθη
 πτωχοῖς; ⁶ Εἶπε δὲ τοῦτο, οὐχ ὅτι περὶ τῶν
 πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, §άλλ' ὅτι κλέπτης ἦν,

* **11:56** δοκει υμιν | υμιν δοκει PCK † **11:57** και | — CT
 ‡ **11:57** εντολην | εντολας CT * **12:1** ο τεθνηκως | —
 CT † **12:1** νεκρων | νεκρων ιησους NA SBL WH | νεκρων
 ο ιησους TH ‡ **12:2** των | εκ των CT § **12:2** ανακειμενων
 συν | συνανακειμενων TR * **12:3** μαρια | μαριαμ NA SBL
 WH † **12:4** ουν | δε CT ‡ **12:4** εις εκ των μαθητων αυτου
 ιουδας σιμωνος ισκαριωτης | ιουδας ο ισκαριωτης εις εκ των
 μαθητων αυτου NA | ιουδας ο ισκαριωτης εις των μαθητων
 αυτου SBL TH WH § **12:6** αλλ | αλλα HF SCR

καὶ τὸ γλωσσόκομον *εἶχε, καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. ⁷ Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς, Ἄφες αὐτήν· τίεις τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου †τετήρηκεν αὐτό. ⁸ Τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε.

⁹ Ἔγνω οὖν ὁ ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστὶ· καὶ *ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. ¹⁰ Ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν· ¹¹ ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπήγγον τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν.

¹² Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται †Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, ¹³ ἔλαβον τὰ βαΐα τῶν φοινίκων, καὶ ἐξῆλθον εἰς σὺπάντησιν αὐτῶ, καὶ *ἔκραζον,

Ὡσαννά·

εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου,
†βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ.

¹⁴ Εὐρῶν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον, ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθὼς ἐστὶ γεγραμμένον,

* **12:6** ειχε και | εχων CT † **12:7** εις | ινα εις CT † **12:7** τετηρηκεν | τηρηση CT § **12:9** οχλος | ο οχλος NA TH WH
* **12:9** ηλθον | ηλθαν WH † **12:12** οχλος | ο οχλος NA SBL WH † **12:12** ιησους | ο ιησους NA PCK SBL TH TR § **12:13** υπαντησιν | απαντησιν PCK * **12:13** εκραζον | εκραυγαζον CT † **12:13** βασιλευς | ο βασιλευς TR | και ο βασιλευς CT † **12:14** αυτο | αυτω PCK

15 Μὴ φοβοῦ, θύγατερ *Σιών·
ιδού, ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται,
καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου.

16 Ταῦτα †δὲ οὐκ ἔγνωσαν †οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
τὸ πρῶτον· ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς,
τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ
γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ.

17 Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ
ὅτε τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου,
καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. 18 Διὰ τοῦτο
καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι *ἤκουσε
τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον. 19 Οἱ
οὖν Φαρισαῖοι †εἶπον πρὸς ἑαυτούς, Θεωρεῖτε
ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν· ἴδε ὁ κόσμος ὀπίσω
αὐτοῦ ἀπήλθεν.

20 Ἦσαν δέ †τινες Ἕλληνες ἐκ τῶν
ἀναβαινόντων ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ
ἐορτῇ. 21 οὗτοι οὖν ᾤκηθησαν Φιλίππῳ
τῷ ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ
ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες, Κύριε, θέλομεν
τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. 22 Ἔρχεται *Φίλιππος καὶ
λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ· †καὶ πάλιν Ἀνδρέας καὶ

§ 12:15 θυγατερ | θυγατηρ CT * 12:15 σιων | σειων TH
† 12:16 δε | — CT † 12:16 οι μαθηται αυτου | αυτου οι
μαθηται CT § 12:16 ιησους | ο ιησους ANT BYZ HF PCK
TR * 12:18 ηκουσε | ηκουσαν ANT CT † 12:19 ειπον |
ειπαν CT † 12:20 τινες ελληνες | ελληνες τινες CT § 12:21
προσηλθον | προσηλθαν WH * 12:22 φιλιππος | ο φιλιππος
CT † 12:22 και παλιν | ερχεται CT

Φίλιππος †λέγουσι τῷ Ἰησοῦ. ²³ Ὁ δὲ Ἰησοῦς
 ὄψεκερίνατο αὐτοῖς λέγων, Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα
 ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. ²⁴ Ἀμὴν
 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου
 πεσῶν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος
 μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει.
²⁵ Ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ *ἀπολέσει αὐτήν·
 καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ
 τούτῳ εἰς ζῶην αἰώνιον φυλάξει αὐτήν. ²⁶ Ἐὰν
 ἐμοὶ †διακονῇ τις, ἐμοὶ ἀκολουθείτω· καὶ ὅπου
 εἶμι ἐγώ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται·
 †καὶ ἐὰν τις ἐμοὶ διακονῇ, τιμήσει αὐτὸν ὁ
 πατήρ.

²⁷ Νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρρακται· καὶ τί
 εἶπω; Πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης.
 Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην.

²⁸ Πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα. Ἦλθεν
 οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Καὶ ἐδόξασα, καὶ
 πάλιν δοξάσω. ²⁹ Ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἐστῶς
 καὶ ἀκούσας ἔλεγε βροντὴν γεγονέναι· ἄλλοι
 ἔλεγον, Ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν.

³⁰ Ἀπεκρίθη
 ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Οὐ δι' ἐμὲ *αὕτη ἡ φωνὴ
 γέγονεν, ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. ³¹ Νῦν κρίσις ἐστὶ
 τοῦ κόσμου τούτου· νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου
 τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω. ³² Κἀγὼ †ἐὰν

† 12:22 λεγουσι | καὶ λεγουσιν CT § 12:23 απεκρινατο |
 αποκριναται CT * 12:25 απολεσει | απολλυει CT † 12:26
 διακονη τις | τις διακονη CT † 12:26 και | — CT § 12:30
 ιησους και ειπεν | ο ιησους και ειπεν ANT BYZ HF TR | και
 ειπεν ιησους WH * 12:30 αυτη η φωνη | η φωνη αυτη CT
 † 12:32 εαν | αν WH

ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἐλκύσω πρὸς ἑμαυτόν. ³³ Τοῦτο δὲ ἔλεγε, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ †ἐμελλεν ἀποθνήσκειν. ³⁴ Ὁ ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ὄχλος, Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ πῶς *σὺ λέγεις, Δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; Τίς ἐστὶν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; ³⁵ Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς †μεθ' ὑμῶν ἐστὶ. Περιπατεῖτε †ἕως τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει. ³⁶ Ὅτι ἕως τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε.

Ταῦτα ἐλάλησεν *ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν. ³⁷ Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν, οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν· ³⁸ ἵνα ὁ λόγος Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῇ, ὃν εἶπε,

Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν;

Καὶ ὁ βραχίων Κυρίου τίμη ἀπεκαλύφθη;

³⁹ Διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν, ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσαΐας,

⁴⁰ Τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμούς,

† 12:33 ἐμελλεν | ημελλεν ANT CT PCK TR § 12:34 ἀπεκριθη
 | ἀπεκριθη ουν CT * 12:34 συ λεγεις | συ λεγεις οτι TR |
 λεγεις συ οτι CT † 12:35 μεθ υμων | εν υμιν CT † 12:35
 εως | ως CT § 12:36 εως | ως CT * 12:36 ο | — CT

καὶ †πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν καρδίαν·
 ἵνα μὴ ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς,
 καὶ νοήσωσι τῇ καρδίᾳ, καὶ †ἐπιστραφῶσι,
 καὶ δῶσωμαι αὐτούς.

41 Ταῦτα εἶπεν Ἡσαΐας, *ὅτε εἶδε τὴν
 δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ.
 42 Ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων
 πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· ἀλλὰ διὰ
 τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὠμολόγουν, ἵνα μὴ
 ἀποσυνάγωγοι γένωνται. 43 Ἠγάπησαν γὰρ
 τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἢπερ τὴν
 δόξαν τοῦ Θεοῦ.

44 Ἰησοῦς δὲ ἔκραξε καὶ εἶπεν, Ὁ πιστεύων
 εἰς ἐμέ, οὐ πιστεύει εἰς ἐμέ, †ἀλλ' εἰς τὸν
 πέμψαντά με. 45 καὶ ὁ θεωρῶν ἐμέ, θεωρεῖ τὸν
 πέμψαντά με. 46 Ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον
 ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, ἐν τῇ
 σκοτίᾳ μὴ μείνη. 47 Καὶ ἐάν τις μου ἀκούσῃ
 τῶν ῥημάτων καὶ μὴ †πιστεύσῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω
 αὐτόν· οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον,
 ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον. 48 Ὁ ἀθετῶν ἐμὲ
 καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου, ἔχει τὸν
 κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα, ἐκεῖνος
 κρινεῖ αὐτόν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 49 Ὅτι ἐγὼ
 ἐξ ἑμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα· ἀλλ' ὁ πέμψας με
 πατήρ, αὐτός μοι ἐντολὴν δέδωκε, τί εἶπω καὶ

† 12:40 πεπωρωκεν | επωρωσεν CT † 12:40 επιστραφωσι
 | στραφωσι CT § 12:40 ιασωμαι | ιασομαι ANT BYZ CT
 * 12:41 οτε | οτι CT † 12:44 αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH
 † 12:47 πιστευση | φυλαξη CT § 12:49 εδωκε | δεδωκε CT

τί λαλήσω. ⁵⁰ Καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐστίν· ἃ οὖν *λαλῶ ἐγώ, καθὼς εἰρηκέ μοι ὁ πατήρ, οὕτω λαλῶ.

13

¹ Πρὸ δὲ τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα, εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι *ἐλήλυθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῆ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς. ² Καὶ δεῖπνον ἔγενομένου, τοῦ διαβόλου ἤδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν †Ιούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτου ἵνα αὐτὸν παραδῶ, ³ εἰδὼς §ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα *δέδωκεν αὐτῷ ὁ πατήρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθε καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπάγει, ⁴ ἐγείρεται ἐκ τοῦ δεῖπνου, καὶ τίθησι τὰ ἱμάτια, καὶ λαβὼν λέντιον διεζῶσεν ἑαυτόν. ⁵ Εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν, καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ὃ ἦν διεζωσμένος. ⁶ Ἐρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον· †καὶ λέγει αὐτῷ †ἐκεῖνος, Κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας; ⁷ Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὁ ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώση δὲ μετὰ

* **12:50** λαλω εγω | εγω λαλω CT * **13:1** εληλυθεν | ηλθεν CT † **13:2** γενομενου | γινομενου CT † **13:2** ιουδα σιμωνος ισκαριωτου ινα αυτον παραδω | ινα παραδοι αυτον ιουδας σιμωνος ισκαριωτου NA SBL | ινα παραδοι αυτον ιουδας σιμωνος ισκαριωτης TH WH § **13:3** ο ιησους | — CT * **13:3** δεδωκεν | εδωκεν NA SBL WH † **13:6** και | — CT † **13:6** εκεινος | — NA SBL WH

ταῦτα. ⁸ Λέγει αὐτῷ Πέτρος, Οὐ μὴ νίψης
 ἑτοὺς πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀπεκρίθη
 *αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις
 μέρος μετ' ἐμοῦ. ⁹ Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος,
 Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ
 τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλὴν. ¹⁰ Λέγει αὐτῷ ὁ
 Ἰησοῦς, Ὁ λελουμένος ἴου χρεῖαν ἔχει ἢ τοὺς
 πόδας νίψασθαι, ἀλλ' ἔστι καθαρὸς ὅλος· καὶ
 ὑμεῖς καθαροὶ ἐστέ, ἀλλ' οὐχὶ πάντες. ¹¹ Ἦδει
 γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν· διὰ τοῦτο *εἶπεν,
 Οὐχὶ πάντες καθαροὶ ἐστέ.

¹² Ὅτε οὖν ἔνιψε τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ
 ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, †ἀναπεσῶν πάλιν,
 εἶπεν αὐτοῖς, †Γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν;
¹³ Ὑμεῖς φωνεῖτέ με, Ὁ διδάσκαλος, καὶ Ὁ
 Κύριος· καὶ καλῶς λέγετε, εἰμὶ γάρ. ¹⁴ Εἰ οὖν
 ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας, ὁ Κύριος καὶ
 ὁ διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων
 νίπτειν τοὺς πόδας. ¹⁵ Ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα
 ὑμῖν, ἵνα καθὼς *ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ
 ὑμεῖς ποιῆτε. ¹⁶ Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, Οὐκ
 ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ
 ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. ¹⁷ Εἰ
 ταῦτα οἴδατε, μακάριοι ἐστέ ἐὰν ποιῆτε αὐτά.

§ 13:8 τους ποδας μου | μου τους ποδας CT * 13:8 αυτω
 ο ιησους | ιησους αυτω CT † 13:10 ο | — WH † 13:10
 ου χρειαν χει | ουκ εχει χρειαν CT § 13:10 η | ει μη CT
 * 13:11 ειπεν | ειπεν οτι CT † 13:12 αναπεσων | και ανεπεσε
 CT † 13:12 γινωσκετε | γεινωσκετε TH § 13:15 εδωκα |
 δεδωκα ANT PCK * 13:15 εγω | — PCK

18 Οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ οἶδα τοὺς ἐξελεξάμενον· ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῆ, Ὁ τρώγων ἄμετ' ἐμοῦ τὸν ἄρτον ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. 19 Ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα, ὅταν γένηται, πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἶμι. 20 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, Ὁ λαμβάνων *ἐάν τινα πέμψω, ἐμὲ λαμβάνει· ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων, λαμβάνει τὸν πέμψαντά με.

21 Ταῦτα εἰπὼν τὸ Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι, καὶ ἐμαρτύρησε καὶ εἶπεν, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. 22 Ἐβλεπον οὖν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταί, ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει. 23 Ἦν δὲ ἀνακείμενος εἷς *τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς· 24 νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος ἵπυθέσθαι τίς ἂν εἴη περὶ οὗ λέγει. 25 Ἐπιπεσὼν δὲ ἐκεῖνος ὁμοίως ἐπὶ τὸ στήθος τοῦ Ἰησοῦ, λέγει αὐτῷ, Κύριε, τίς ἐστιν; 26 *Ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς, Ἐκεῖνός ἐστιν ὃν ἐγὼ ἱβάψας τὸ

† 13:18 ους | τινας CT † 13:18 μετ εμου | μου CT § 13:19 οταν γενηται πιστευσητε | πιστευσητε οταν γενηται NA SBL TH | πιστευητε οταν γενηται WH * 13:20 εαν | αν CT † 13:21 ο | — WH † 13:22 ουν εις | δε προς PCK | εις NA SBL WH § 13:23 δε | — CT * 13:23 των | εκ των ANT CT † 13:24 πυθεσθαι τις αν ειη | και λεγει αυτω ειπε τις εστι WH † 13:25 επιπεσων δε | αναπεσων ουν NA TH | αναπεσων SBL WH § 13:25 ουτως | — ANT PCK TR * 13:26 αποκρινεται | αποκρινεται ουν WH † 13:26 βαψας | βαψω CT

ψωμίον †ἐπιδώσω. Καὶ Σέμβάψας τὸ ψωμίον, *δίδωσιν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτη. ²⁷ Καὶ μετὰ τὸ ψωμίον, τότε εἰσηλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. Λέγει οὖν αὐτῷ †ὁ Ἰησοῦς, Ὁ ποιεῖς, ποιήσον ὅστανον. ²⁸ Τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ. ²⁹ Τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν *ὁ Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ †ὁ Ἰησοῦς, Ἀγόρασον ὧν χρεῖαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν· ἢ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῶ. ³⁰ Λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος, †εὐθέως ἐξηλθεν· ἦν δὲ νύξ.

³¹ Ὅτε ἐξηλθε, λέγει *ὁ Ἰησοῦς, Νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. ³² †Εἰ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν †ἑαυτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν. ³³ Τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι. Ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ὅπου ὄψαμαι ἐγώ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. ³⁴ Ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς, ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. ³⁵ Ἐν τούτῳ γινώσκονται

† 13:26 επιδωσω | και δωσω αυτω CT § 13:26 και εμβαψας | βαψας ουν CT * 13:26 διδωσιν | λαμβανει και διδωσιν NA WH † 13:26 ισκαριωτη | ισκαριωτου CT † 13:27 ο | — WH § 13:27 ταχιον | ταχειον WH * 13:29 ο | — CT † 13:29 ο | — WH † 13:30 ευθεως εξηλθεν | εξηλθεν ευθυς CT § 13:31 οτε | οτε ουν ANT CT SCR * 13:31 ο | — CT † 13:32 ει ο θεος εδοξασθη εν αυτω | — TH WH † 13:32 εαυτω | αυτω NA TH | αυτω SBL WH § 13:33 υπαγω εγω | εγω υπαγω CT

πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις.

³⁶ Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος, Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; Ἀπεκρίθη *αὐτῷ τὸ Ἰησοῦς, Ὅπου †ὑπάγω, οὐ δύνασαι μοι νῦν ἀκολουθῆσαι, ὅστερον δὲ ἀκολουθήσεις μοι. ³⁷ Λέγει αὐτῷ *Πέτρος, Κύριε, διὰ τί οὐ δύναμαί σοι †ἀκολουθῆσαι ἄρτι; Τὴν ψυχὴν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω. ³⁸ †Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Τὴν ψυχὴν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ *φωνήσῃ ἕως οὔ †ἀπαρνήσῃ με τρίς.

14

¹ Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά· πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. ² Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς μου μοναὶ πολλαὶ εἰσιν· εἰ δὲ μὴ, εἶπον ἂν *ὑμῖν· Πορεύομαι ἐτοιμάσαι τόπον ὑμῖν. ³ Καὶ ἐὰν πορευθῶ, †ἐτοιμάσω †ὑμῖν τόπον· πάλιν ἔρχομαι καὶ ὄψομαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτὸν, ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγώ, καὶ

* 13:36 αυτω | —SBL WH † 13:36 ο | —CT † 13:36 υπαγω | εγω υπαγω ANT PCK § 13:36 υστερον δε ακολουθησεις μοι | ακολουθησεις δε υστερον CT * 13:37 πετρος | ο πετρος ANT NA SBL TR WH † 13:37 ακολουθησαι | ακολουθειν TH WH † 13:38 απεκριθη αυτω | αποκρινεται CT § 13:38 ο | —CT * 13:38 φωνηση | φωνησει ANT TR † 13:38 απαρνηση | αρνηση CT * 14:2 υμιν | υμιν οτι CT † 14:3 ετοιμασω | και ετοιμασω ANT BYZ CT HF PCK TR | ετοιμασαι BYZ † 14:3 υμιν τοπον | τοπον υμιν CT § 14:3 παραληψομαι | παραληψομαι CT

ὕμεῖς ἤτε. ⁴ Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἶδατε, * καὶ τὴν ὁδὸν οἶδατε. ⁵ Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς, Κύριε, οὐκ οἶδαμεν ποῦ ὑπάγεις· †καὶ πῶς ‡δυναμέμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι; ⁶ Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἶμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα, εἰ μὴ δι' ἐμοῦ. ⁷ Εἰ * ἐγνώκειτέ με, καὶ τὸν πατέρα μου †ἐγνώκειτε ἄν· ‡καὶ ἀπ' ἄρτι §γινώσκετε αὐτόν, καὶ ἐωράκατε * αὐτόν.

⁸ Λέγει αὐτῷ Φίλιππος, Κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. ⁹ Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, †Τοσοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἶμι, καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; Ὁ ἐωρακὼς ἐμέ, ἐώρακε τὸν πατέρα· ‡καὶ πῶς σὺ λέγεις, Δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα; ¹⁰ Οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ, καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστι; Τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ §λαλῶ ὑμῖν, ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ· ὁ δὲ πατὴρ * ὁ ἐν ἐμοὶ μένων, †αὐτὸς ποιεῖ τὰ ‡ἔργα. ¹¹ Πιστεύετε μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ, καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μὴ, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε §μοι. ¹² Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, τὰ ἔργα

* **14:4** και την οδον οιδατε | την οδον CT † **14:5** και | — CT ‡ **14:5** δυναμεθα την οδον ειδεναι | οιδαμεν την οδον WH § **14:6** ο | — WH * **14:7** εγνωκειτε | εγνωκατε NA † **14:7** εγνωκειτε αν | γνωσεσθε NA | αν ηδειτε SBL TH WH ‡ **14:7** και | — SBL TH WH § **14:7** γινωσκετε | γεινωσκετε TH * **14:7** αυτον | — WH † **14:9** τοσουτον χρονον | τοσουτω χρονω NA SBL ‡ **14:9** και | — CT § **14:10** λαλω | λεγω CT * **14:10** ο | — CT † **14:10** αυτος | — CT ‡ **14:10** εργα | εργα αυτου CT § **14:11** μοι | — CT

ἃ ἐγὼ ποιῶ κάκεινος ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει· ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα *μου πορεύομαι. ¹³ Καὶ †ὅ τι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ποιήσω, ἵνα δοξασθῇ ὁ πατήρ ἐν τῷ υἱῷ. ¹⁴ Ἐάν τι αἰτήσητέ ‡με ἐν τῷ ὀνόματί μου, ὁ ἐγὼ ποιήσω.

¹⁵ Ἐὰν ἀγαπάτέ με, τὰς ἐντολάς τὰς ἐμὰς *τηρήσατε. ¹⁶ †Καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα, καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα ‡μένη μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, ¹⁷ τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτό, οὐδὲ ὁ γινώσκει *αὐτό. Ὑμεῖς †δὲ ‡γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει, καὶ ἐν ὑμῖν ὄσται.

¹⁸ Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς· ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. ¹⁹ Ἔτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ, ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με· ὅτι ἐγὼ ζῶ, καὶ ὑμεῖς *ζήσεσθε. ²⁰ Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ †γνώσεσθε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ μου, καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοί, ‡καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν. ²¹ Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με, ἀγαπηθήσεται

* **14:12** μου | — CT † **14:13** ο τι | οτι WH ‡ **14:14** με | — ANT BYZ HF PCK TR § **14:14** εγω | τουτο WH * **14:15** τηρησατε | τηρησατε CT † **14:16** και εγω | καγω CT ‡ **14:16** μενη μεθ υμων εις τον αιωνα | μεθ υμων εις τον αιωνα η NA TH | η μεθ υμων εις τον αιωνα SBL WH § **14:17** γνωσκει | γεινωσκει TH * **14:17** αυτο | — CT † **14:17** δε | — CT ‡ **14:17** γινωσκετε | γεινωσκειτε TH § **14:17** εσται | εστιν WH * **14:19** ζησεσθε | ζησατε CT † **14:20** γνωσεσθε υμεις | υμεις γνωσεσθε WH ‡ **14:20** και εγω | καγω ANT CT HF PCK TR

ὕπὸ τοῦ πατρός μου· Ἐκαὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτόν, καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν. ²² Λέγει αὐτῷ Ἰούδας, οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης, Κύριε, *καὶ τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτόν, καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ; ²³ Ἀπεκρίθη ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτόν ἐλευσόμεθα, καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιήσομεν. ²⁴ Ὁ μὴ ἀγαπῶν με, τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμός, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με πατρός.

²⁵ Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν μένων. ²⁶ Ὁ δὲ παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὃ πέμψει ὁ πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα, καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ἑμῖν. ²⁷ Εἰρήνην ἀφήμι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία, μηδὲ δειλιάτω. ²⁸ Ἦκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν, Ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. Εἰ ἠγαπᾶτέ με, ἐχάρητε ἂν ὅτι *εἶπον, Πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα· ὅτι ὁ πατήρ ἔμου μείζων μου ἔστι. ²⁹ Καὶ νῦν εἶρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι· ἵνα, ὅταν γένηται, πιστεύσητε. ³⁰ Οὐκέτι πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν· ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου ἄρχων,

§ 14:21 και εγω | καγω CT * 14:22 και | — SBL TH TR
 WH † 14:23 ιησους | ο ιησους TR ‡ 14:23 ποιησομεν |
 ποιησομεθα CT § 14:26 υμιν | υμιν εγω NA WH * 14:28
 ειπον | — CT † 14:28 μου | — NA SBL WH ‡ 14:30 κοσμου
 | κοσμου τουτου TR

καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν· ³¹ ἀλλ' ἵνα γινῶ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, καὶ καθὼς ἔνετειλάτό μοι ὁ πατήρ, οὕτω ποιῶ. Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

15

¹ Ἐγὼ εἶμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργός ἐστι. ² Πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν, αἶρει αὐτό· καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτό, ἵνα *πλείονα καρπὸν φέρῃ. ³ Ἦδη ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν. ⁴ Μείνατε ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν ὑμῖν. Καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν μὴ †μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς, ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ †μείνητε. ⁵ Ἐγὼ εἶμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. Ὁ μένων ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολὺν· ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. ⁶ Ἐὰν μὴ τις †μείνῃ ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα, καὶ ἐξηράνθη, καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς *τὸ πῦρ βάλλουσι, καὶ καίεται. ⁷ Ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοί, καὶ τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν μείνῃ, ὃ ἐὰν θέλητε †αἰτήσεσθε, καὶ γενήσεται ὑμῖν. ⁸ Ἐν τούτῳ ἔδοξάσθη ὁ πατήρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε· καὶ †γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηταί.

§ 14:31 ενετειλατο | εντολην εδωκε WH * 15:2 πλειονα καρπον | καρπον πλειονα CT † 15:4 μεινη | μενη CT ‡ 15:4 μεινητε | μενητε CT § 15:6 μεινη | μενη CT * 15:6 το | — TR † 15:7 αιτησεσθε | αιτησασθε ANT CT ‡ 15:8 γενησεσθε | γενησθε CT

9 Καθὼς ἠγάπησέ με ὁ πατήρ, κἀγὼ Σῆγάπησα ὑμᾶς· μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. 10 Ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου· καθὼς ἐγὼ *τὰς ἐντολάς τοῦ πατρός μου τετήρηκα, καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ.

11 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν ἔμεινῃ, καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ.

12 Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμῇ, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. 13 Μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ.

14 Ὑμεῖς φίλοι μού ἐστε, ἐὰν ποιῆτε †ὄσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. 15 Οὐκέτι Σὺμᾶς λέγω δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδε τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ εἶρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου ἐγνώρισα ὑμῖν. 16 Οὐχ ὑμεῖς με ἐξελεξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς, καὶ ἔθηκα ὑμᾶς, ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε, καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένη· ἵνα *ὅ τι ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, †δῶ ὑμῖν. 17 Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

18 Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκεν. 19 Εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς

§ 15:9 ἠγαπησα υμας | υμας ἠγαπησα CT * 15:10 τας ἐντολας του πατρος μου | του πατρος τας ἐντολας WH

† 15:11 μεινη | η CT † 15:14 οσα | α NA SBL TH | ο WH

§ 15:15 υμας λεγω | λεγω υμας CT * 15:16 ο τι | οτι WH

† 15:16 δω | δωη BYZ HF PCK

ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος.
 20 Μνημονεύετε τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν,
 Οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Εἰ
 ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον
 μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν.
 21 Ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν ἕμῖν διὰ τὸ
 ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἶδασι τὸν πέμψαντά με.
 22 Εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἀμαρτίαν
 οὐκ εἶχον· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ
 τῆς ἀμαρτίας αὐτῶν. 23 Ὁ ἐμὲ μισῶν, καὶ
 τὸν πατέρα μου μισεῖ. 24 Εἰ τὰ ἔργα μὴ
 ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος *πεποίηκεν,
 ἀμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ καὶ ἐωράκασι
 καὶ μεμισήκασι καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου.
 25 Ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ †γεγραμμένος
 ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν ὅτι Ἐμίσησάν με δωρεάν.
 26 Ὅταν εἰδὲ ἔλθῃ ὁ παράκλητος, ὃν ἐγὼ
 πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρὸς, τὸ πνεῦμα τῆς
 ἀληθείας, ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται,
 ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ· 27 καὶ ὑμεῖς δὲ
 μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἔστε.

16

1 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα μὴ
 σκανδαλισθῆτε. 2 Ἀποσυναγώγους
 ποιήσουσιν ὑμᾶς· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, ἵνα πᾶς
 ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν

† 15:21 ὑμιν | εις υμας CT § 15:22 ειχον | ειχοσαν CT

* 15:24 πεποιηκεν | εποιησεν CT † 15:24 ειχον | ειχοσαν

CT † 15:25 γεγραμμενος εν τω νομω αυτων | εν τω νομω

αυτων γεγραμμενος CT § 15:26 δε | — CT

τῷ Θεῷ. ³ Καὶ ταῦτα *ποιήσουσιν, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα οὐδὲ ἐμέ. ⁴ Ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ἴωρα, μνημονεύητε αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν. Ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ' ὑμῶν ἤμην.

⁵ Νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με, Ποῦ ὑπάγεις; ⁶ Ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. ⁷ Ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν· συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω· ἐὰν γὰρ †ἐγὼ μὴ ἀπέλθω, ὁ παράκλητος ὃς οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς. ⁸ Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἀμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως· ⁹ περὶ ἀμαρτίας μὲν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ· ¹⁰ περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα *μου ὑπάγω, καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με· ¹¹ περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται.

¹² Ἔτι πολλὰ ἔχω †λέγειν ὑμῖν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι. ¹³ Ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὀδηγήσει ὑμᾶς †εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν· οὐ γὰρ λαλήσει

* **16:3** ποιησουσιν | ποιησουσιν υμιν TR † **16:4** ωρα | ωρα αυτων CT † **16:7** εγω | — CT TR § **16:7** ουκ ελευσεται | ου μη ελθη SBL WH * **16:10** μου | — CT † **16:12** λεγειν υμιν | υμιν λεγειν CT † **16:13** εις πασαν την αληθειαν | εν τη αληθεια παση NA SBL | εις την αληθειαν πασαν TH WH

ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ᾤσα ἀκούσῃ λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. ¹⁴ Ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ *λήψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. ¹⁵ Πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατὴρ ἐμὰ ἐστι· διὰ τοῦτο εἶπον, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ †λαμβάνει, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

¹⁶ Μικρὸν καὶ †οῦ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με, ᾧτι ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα. ¹⁷ *Εἶπον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους, Τί ἐστι τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν, Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; Καὶ ὅτι †Εγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα; ¹⁸ Ἔλεγον οὖν, †Τοῦτο τί ἐστιν ὃ λέγει, ᾧτὸ μικρόν; Οὐκ οἶδαμεν τί λαλεῖ. ¹⁹ Ἔγνω *οὖν τὸ Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων, ὅτι εἶπον, Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; ²⁰ Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὃ δὲ κόσμος χαρήσεται· ὑμεῖς †δὲ λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται. ²¹ Ἡ γυνὴ ὅταν τίκτη λύπην ἔχει, ὅτι ἤλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ

§ 16:13 αν ακουση | ακουσει NA SBL TH | ακουει WH

* 16:14 ληψεται | λημψεται CT † 16:15 λαμβανει | ληψεται

ANT TR † 16:16 ου | ουκετι CT § 16:16 οτι υπαγω προς τον πατερα | οτι εγω υπαγω προς τον πατερα ANT TR | — CT

* 16:17 ειπον | ειπαν CT † 16:17 εγω | — CT † 16:18

τουτο τι εστιν | τι εστι τουτο CT § 16:18 το | — SBL WH

* 16:19 ουν | — CT † 16:19 ο | — SBL WH † 16:20 δε | — CT

τὸ παιδίον, οὐκέτι μνημονεύει τῆς θλίψεως, διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. ²² Καὶ ὑμεῖς οὖν ἑλύπην μὲν νῦν ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς *αἶρει ἀφ' ὑμῶν. ²³ Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἵδιον ὅσα ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα †ἐν τῷ ὀνόματί μου, δώσει ὑμῖν. ²⁴ Ἔως ἄρτι οὐκ ἠτήσατε οὐδέν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε, καὶ ἑλήψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾗ πεπληρωμένη.

²⁵ Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· *ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκέτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παρησίᾳ περὶ τοῦ πατρὸς †ἀναγγελῶ ὑμῖν. ²⁶ Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε· καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν· ²⁷ αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε, καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ †τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον. ²⁸ Ἐξῆλθον ἑπαρὰ τοῦ πατρὸς, καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφήμι τὸν κόσμον, καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα.

²⁹ Λέγουσιν *αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,

§ 16:22 λυπην μεν νυν | νυν μεν λυπην CT * 16:22 αρει
 | ρει WH † 16:23 οτι οσα αν | αν τι CT † 16:23 εν τω
 ονοματι μου δωσει υμιν | δωσει υμιν εν τω ονοματι μου SBL
 TH WH § 16:24 ληψεσθε | λημψεσθε CT * 16:25 αλλ |
 — CT SCR † 16:25 αναγγελω | απαγγελω CT † 16:27 του
 θεου | θεου TH | του πατρος WH § 16:28 παρα | εκ SBL WH
 * 16:29 αυτω | — CT

Ἴδε, νῦν †παρρησία λαλεῖς, καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις. ³⁰ Νῦν οἶδαμεν ὅτι οἶδας πάντα, καὶ οὐ χρεῖαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ· ἐν τούτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθες. ³¹ Ἀπεκρίθη αὐτοῖς †ὁ Ἰησοῦς, Ἄρτι πιστεύετε; ³² Ἰδού, ἔρχεται ὥρα καὶ ὧν ἐλήλυθεν, ἵνα σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, *καὶ ἐμὲ μόνον ἀφήτε· καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστι. ³³ Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔχετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.

17

¹ Ταῦτα ἐλάλησεν *ὁ Ἰησοῦς, καὶ †ἐπῆρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν, †καὶ εἶπε, Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα ἴσκαὶ ὁ υἱός σου δοξάσῃ σε· ² καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ, *δώσει αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. ³ Αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. ⁴ Ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς· τὸ ἔργον †ετέλειωσα ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω. ⁵ Καὶ νῦν δόξασόν

† 16:29 παρρησια | εν παρρησια CT † 16:31 ο | — CT
 § 16:32 νυν | — CT * 16:32 και εμε | καμε CT † 16:33
 εχετε | εξετε ANT SCR * 17:1 ο ιησους | ιησους CT † 17:1
 επηρε | επαρας CT † 17:1 και | — CT § 17:1 και ο υιος
 σου | ο υιος CT * 17:2 δωσει | δωση NA SBL TR † 17:4
 ετελειωσα | τελειωσας CT

με σύ, πάτερ, παρὰ σεαυτῶ τῆ δόξῃ ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί.

⁶ Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς †δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου· σοὶ ἦσαν, §καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς *δέδωκας· καὶ τὸν λόγον σου †τετηρήκασι. ⁷ Νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα †δέδωκάς μοι, παρὰ σοῦ §έστιν· ⁸ ὅτι τὰ ῥήματα ἃ *δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς· καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. ⁹ Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοὶ εἰσι· ¹⁰ καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ ἐστι, καὶ τὰ σὰ ἐμά· καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. ¹¹ Καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ τοῦτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσὶ, †καὶ ἐγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι. Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου, §ὧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὡσιν ἐν, καθὼς *ἡμεῖς. ¹² Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν †ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου· †οὓς δέδωκάς μοι, §ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο, εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. ¹³ Νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι,

† 17:6 δεδωκας | εδωκας CT § 17:6 και εμοι | καμοι NA SBL WH * 17:6 δεδωκας | εδωκας CT † 17:6 τετηρηκασι | τετηρηκαν CT † 17:7 δεδωκας | εδωκας WH § 17:7 εστιν | εισιν CT * 17:8 δεδωκας | εδωκας CT † 17:11 ουτοι | αυτοι NA SBL WH † 17:11 και εγω | καγω CT § 17:11 ω | ους TR * 17:11 ημεις | και ημεις TH † 17:12 εν τω κοσμω | — CT † 17:12 ους | ω CT § 17:12 εφυλαξα | και εφυλαξα CT

καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, ἵνα ἔχωσι τὴν
χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν *αὐτοῖς.
14 Ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ
κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ
κόσμου, καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου.
15 Οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτούς ἐκ τοῦ κόσμου,
ἀλλ' ἵνα τηρήσῃς αὐτούς ἐκ τοῦ πονηροῦ.
16 Ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶ, καθὼς ἐγὼ †ἐκ
τοῦ κόσμου οὐκ εἰμί. 17 Ἀγίασον αὐτούς
ἐν τῇ ἀληθείᾳ ‡σου· ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά
ἐστι. 18 Καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον,
κάγὼ ἀπέστειλα αὐτούς εἰς τὸν κόσμον. 19 Καὶ
ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιάζω ἐμαυτόν, ἵνα ἴσκαὶ
αὐτοὶ ὧσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ.

20 Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ
καὶ περὶ τῶν *πιστευόντων διὰ τοῦ λόγου
αὐτῶν εἰς ἐμέ· 21 ἵνα πάντες ἐν ὧσι· καθὼς
σύ, †πάτερ, ἐν ἐμοί, κάγὼ ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ
ἐν ἡμῖν ‡ἐν ὧσιν· ἵνα ὁ κόσμος ἴπιστεύσῃ ὅτι
σύ με ἀπέστειλας. 22 *Καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν
ἣν δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὧσιν ἐν,
καθὼς ἡμεῖς ἐν †ἐσμεν. 23 Ἐγὼ ἐν αὐτοῖς,
καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὧσι τετελειωμένοι εἰς
ἐν, ‡καὶ ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σύ με

* 17:13 αυτοις | εαυτοις CT † 17:16 εκ του κοσμου ουκ ειμι
| ουκ ειμι εκ του κοσμου CT ‡ 17:17 σου | — CT § 17:19
και αυτοι ωσιν | ωσι και αυτοι CT * 17:20 πιστευοντων |
πιστευσοντων TR † 17:21 πατερ | πατηρ WH ‡ 17:21 εν
| — NA SBL WH § 17:21 πιστευση | πιστευη CT * 17:22
και εγω | καγω CT † 17:22 εσμεν | — CT ‡ 17:23 και | —
CT

ἀπέστειλας, καὶ ἠγάπησας αὐτούς, καθὼς ἐμὲ ἠγάπησας. ²⁴ Ὡς Πάτερ, * οὓς δέδωκάς μοι, θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ κάκεῖνοι ὡς μετ' ἐμοῦ· ἵνα θεωρῶσι τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν ἣν ἔδωκάς μοι, ὅτι ἠγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου. ²⁵ † Πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνω, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. ²⁶ καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου, καὶ γνωρίσω· ἵνα ἡ ἀγάπη, ἣν ἠγάπησάς με, ἐν αὐτοῖς ἦ, καὶ ἐν ἐμοὶ ἐν αὐτοῖς.

18

¹ Ταῦτα εἰπὼν * ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθε σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν Κέδρων, ὅπου ἦν κῆπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ² Ἦδει δὲ καὶ Ἰούδας, ὁ παραδιδὸς αὐτόν, τὸν τόπον· ὅτι πολλάκις συνήχθη † ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ³ Ὁ οὖν Ἰούδας, λαβὼν τὴν σπεῖραν, καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ Σαδουκαίων ὑπηρέτας, ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὄπλων. ⁴ Ἰησοῦς οὖν, εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτόν, * ἐξελθὼν εἶπεν αὐτοῖς, Τίνα ζητεῖτε; ⁵ Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ, Ἰησοῦν τὸν

§ 17:24 πατερ | πατηρ WH * 17:24 ους | ο CT † 17:24 εδωκας | δεδωκας ANT BYZ NA PCK SBL WH † 17:25 πατερ | πατηρ WH * 18:1 ο | — NA SBL WH † 18:1 των | του NA SBL † 18:2 ο | και ο ANT BYZ HF | — NA SBL WH § 18:3 φαρισαιων | εκ των φαρισαιων CT * 18:4 εξελθων ειπεν | εξηλθε και λεγει CT

Ναζωραῖον. Λέγει αὐτοῖς τὸ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμι. †Εἰστήκει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν μετ' αὐτῶν. ⁶ Ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὅτι Ἐγὼ εἰμι, *ἀπήλθον εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ †ἔπεσον χαμαί. ⁷ Πάλιν οὖν †αὐτοὺς ἐπηρώτησε, Τίνα ζητεῖτε; Οἱ δὲ ᾤοντο, Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. ⁸ Ἀπεκρίθη *Ἰησοῦς, Εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι· εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε τούτους ὑπάγειν. ⁹ ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν ὅτι Οὐκ δέδωκάς μοι, οὐκ ἀπόλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα. ¹⁰ Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν εἵλκυσεν αὐτήν, καὶ ἔπαισε τὸν τοῦ ἀρχιερέως δούλον, καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ἰστίον τὸ δεξιόν. Ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος. ¹¹ Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ, Βάλε τὴν †μάχαιραν εἰς τὴν θήκην· τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέ μοι ὁ πατήρ, οὐ μὴ πῖω αὐτό;

¹² Ἦ οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλίαρχος καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔδησαν αὐτόν, ¹³ καὶ ᾤδησαν αὐτόν πρὸς Ἄνναν πρῶτον· ἦν γὰρ πενθερὸς τοῦ Καϊάφα, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου. ¹⁴ Ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμβουλευσας

† 18:5 ο ἰησους | — NA SBL WH † 18:5 εισηκει | ιστηκει TH WH § 18:6 οτι | — CT * 18:6 απηλθον | απηλθαν TH WH † 18:6 επεσον | επεσαν CT † 18:7 αυτους επηρωτησε | επηρωτησεν αυτους CT § 18:7 ειπον | ειπαν NA SBL WH * 18:8 ιησους | ο ιησους TR † 18:10 ωτιον | ωταριον CT † 18:11 μαχαιραν | μαχαιραν σου BYZ HF TR § 18:13 απηγαγον αυτον | ηγαγον CT

τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι συμφέρει ἓνα ἄνθρωπον
*ἀπολέσθαι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

¹⁵ Ἦκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος,
καὶ τὸ ἄλλος μαθητής. Ὁ δὲ μαθητής ἐκεῖνος
ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ συνεισηλθε
τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλήν τοῦ ἀρχιερέως·

¹⁶ ὁ δὲ Πέτρος †εἰστήκει πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω.
Ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητής ὁ ἄλλος §ὸς ἦν
γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ εἶπε τῇ θυρωρῷ,
καὶ εἰσήγαγε τὸν Πέτρον. ¹⁷ Λέγει οὖν *ἡ

παιδίσκη ἡ θυρωρὸς τῷ Πέτρῳ, Μὴ καὶ σὺ
ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου;
Λέγει ἐκεῖνος, Οὐκ εἰμί. ¹⁸ †Εἰστήκεισαν

δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρακιὰν
πεποηκότες, ὅτι ψύχος ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο·
ἦν δὲ †μετ' αὐτῶν ὁ Πέτρος ἐστῶς καὶ
θερμαινόμενος.

¹⁹ Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν
περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς
διδαχῆς αὐτοῦ. ²⁰ Ἀπεκρίθη αὐτῷ §ὸ Ἰησοῦς,

Ἐγὼ παρρησία *ἐλάλησα τῷ κόσμῳ· ἐγὼ
πάντοτε ἐδίδαξα ἐν †συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ

* **18:14** ἀπολεσθαι | αποθανειν CT † **18:15** ο | — CT SCR

† **18:16** εισηστηκε | ιστηκει TH WH § **18:16** ος ην γνωστος τω
αρχιερει | ο γνωστος του αρχιερεως CT * **18:17** η παιδισκη
η θυρωρος τω πετρω | τω πετρω η παιδισκη η θυρωρος CT

† **18:18** εισηστηκεσαν | ιστηκεισαν TH WH † **18:18** μετ αυτων
ο πετρος | και ο πετρος μετ αυτων CT § **18:20** ο | — CT

* **18:20** ελαλησα | λελαληκα CT † **18:20** συναγωγη | τη
συναγωγη TR

ιερω̄, ὅπου †πάντοτε οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν. ²¹ Τί με ἔπερωτᾶς; Ἐπερώτησον τοὺς ἀκηκοότας, τί ἐλάλησα αὐτοῖς· ἴδε, οὗτοι οἶδασιν ἃ εἶπον ἐγώ. ²² Ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος, εἷς *τῶν ὑπηρετῶν παρεστηκῶς ἔδωκε ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ, εἰπών, Οὕτως ἀποκρίνη τῷ ἀρχιερεῖ; ²³ Ἀπεκρίθη αὐτῷ †ὁ Ἰησοῦς, Εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με †δέρεις; ²⁴ Ἐπέστειλεν αὐτὸν ὁ Ἄννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα.

²⁵ Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἐστῶς καὶ θερμαινόμενος· εἶπον οὖν αὐτῷ, Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; Ἠρνήσατο *οὖν ἐκεῖνος, καὶ εἶπεν, Οὐκ εἰμί. ²⁶ Λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενῆς ὧν οὗ ἀπέκοψε Πέτρος τὸ ὠτίον, Οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ; ²⁷ Πάλιν οὖν ἠρνήσατο †ὁ Πέτρος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.

²⁸ Ἄγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ †πρωί, καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσηλθόντες εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν, ἔσθλα ἵνα φάγωσι τὸ Πάσχα.

† 18:20 παντοτε | παντες CT § 18:21 επερωτας επερωτησον | ερωτας ερωτησον CT * 18:22 των υπηρετων παρεστηκως | παρεστηκως των υπηρετων CT † 18:23 ο | — CT † 18:23 δερεις | δαιρεις PCK § 18:24 απεστειλεν | απεστειλεν ουν CT SCR * 18:25 ουν | — CT TR † 18:27 ο | — CT † 18:28 πρωι | πρωια BYZ TR § 18:28 αλλ ινα | αλλα CT

29 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ *Πιλάτος †πρὸς αὐτούς, καὶ †εἶπε, Τίνα κατηγορίαν φέρετε §κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; 30 Ἀπεκρίθησαν καὶ *εἶπον αὐτῷ, Εἰ μὴ ἦν οὗτος †κακοποιός, οὐκ ἄν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. 31 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς †ὁ Πιλάτος, Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε αὐτόν. Εἶπον §οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα· 32 ἵνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῆ, ὃν εἶπε, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ *ἔμελλεν ἀποθνήσκειν.

33 Εἰσῆλθεν οὖν †εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν ὁ †Πιλάτος, καὶ ἐφώνησε τὸν Ἰησοῦν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; 34 Ἀπεκρίθη §αὐτῷ *ὁ Ἰησοῦς, †Ἄφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις, ἢ ἄλλοι †σοι εἶπον περὶ ἐμοῦ; 35 Ἀπεκρίθη ὁ §Πιλάτος, Μήτι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι; Τὸ ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί· τί ἐποίησας; 36 Ἀπεκρίθη *Ἰησοῦς, Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ

* 18:29 πιλατος | πειλατος TH WH † 18:29 προς | εξω προς CT † 18:29 ειπε | φησι CT § 18:29 κατα | — WH
 * 18:30 ειπον | ειπαν CT † 18:30 κακοποιος | κακον ποιων CT † 18:31 ο πιλατος | ο πειλατος TH | πειλατος WH § 18:31 ουν | — NA SBL WH * 18:32 εμελλεν | ημελλεν ANT BYZ CT HF TR † 18:33 εις το πραιτωριον παλιν | παλιν εις το πραιτωριον CT † 18:33 πιλατος | πειλατος TH WH § 18:34 αυτω | — CT * 18:34 ο | — CT † 18:34 αφ εαυτου | απο σεαυτου CT † 18:34 σοι ειπον | ειπον σοι CT § 18:35 πιλατος | πειλατος TH WH * 18:36 ιησους | ο ιησους TR

ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμή, οἱ ὑπηρέται ἴδαν οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο, ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμή οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. ³⁷ Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ †Πιλάτος, Οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Σὺ λέγεις, ὅτι βασιλεὺς εἰμι *ἐγώ. Ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι, καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ. Πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς. ³⁸ Λέγει αὐτῷ ὁ †Πιλάτος, Τί ἐστὶν ἀλήθεια;

Καὶ τοῦτο εἰπὼν, πάλιν ἐξῆλθε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἐγὼ οὐδεμίαν †αἰτίαν εὐρίσκω ἐν αὐτῷ. ³⁹ Ἔστι δὲ συνήθεια ὁμοῖν, ἵνα ἓνα *ὁμοῖν ἀπολύσω ἐν τῷ Πάσχα· βούλεσθε οὖν ἑμῖν ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; ⁴⁰ Ἐκραύγασαν οὖν †πάλιν πάντες, λέγοντες, Μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν· ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς ληστής.

19

¹ Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ *Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐμαστίγωσε. ² Καὶ οἱ στρατιῶται

† 18:36 αν οι εμοι ηγωνιζοντο | οι εμοι ηγωνιζοντο αν CT
 † 18:37 πιλατος | πειλατος TH WH § 18:37 ιησους | ο ιησους BYZ CT TR * 18:37 εγω | — CT † 18:38 πιλατος | πειλατος TH WH † 18:38 αιτιαν ευρισκω εν αυτω | ευρισκω εν αυτω αιτιαν CT § 18:39 υμιν | ημιν PCK * 18:39 υμιν απολυσω | απολυσω υμιν CT † 18:39 υμιν απολυσω | απολυσω υμιν CT † 18:40 παλιν παντες | παντες PCK | παλιν CT * 19:1 πιλατος | πειλατος TH WH

πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν, ³ καὶ †ἔλεγον, Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ‡έδίδουν αὐτῷ ράπισματα. ⁴ §Ἐξῆλθεν οὖν πάλιν ἔξω ὁ *Πιλάτος, καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἴδε, ἄγω ὑμῖν αὐτόν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι †έν αὐτῷ οὐδεμίαν αἰτίαν εὐρίσκω. ⁵ Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. Καὶ λέγει αὐτοῖς, ‡Ἴδε, ὁ ἄνθρωπος. ⁶ Ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν λέγοντες, Σταύρωσον, σταύρωσον δαυτόν. Λέγει αὐτοῖς ὁ *Πιλάτος, Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε· ἐγὼ γὰρ οὐχ εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. ⁷ Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον †ῆμῶν ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι ‡εαυτὸν υἱὸν Θεοῦ ἐποίησεν.

⁸ Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ §Πιλάτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη, ⁹ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν, καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ,

† 19:3 ελεγον | ηρχοντο προς αυτον και ελεγον CT ‡ 19:3 εδιδουν | εδιδουσαν CT § 19:4 εξηλθεν ουν | και εξηλθε CT * 19:4 πιλατος | πειλατος TH WH † 19:4 εν αυτω ουδεμιαν αιτιαν ευρισκω | ουδεμιαν αιτιαν ευρισκω εν αυτω NA SBL WH ‡ 19:5 ιδε | ιδου CT § 19:6 αυτον | — CT TR * 19:6 πιλατος | πειλατος TH WH † 19:7 ημων | — CT ‡ 19:7 εαυτον υιον θεου | εαυτον θεου υιον ANT HF | εαυτον υιον του θεου SCR | υιον θεου εαυτον CT § 19:8 πιλατος | πειλατος TH WH

Πόθεν εἶ σύ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. ¹⁰ Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ *Πιλάτος, Ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; Οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω ἵσταυρωσαί σε, καὶ ἐξουσίαν ἔχω ἀπολύσαι σε; ¹¹ †Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν *οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ, εἰ μὴ ἦν ἴσοι δεδομένον ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ †παραδιδούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει. ¹² Ἐκ τούτου §εζήτει ὁ Πιλάτος ἀπολύσαι αὐτόν. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι *ἔκραζον λέγοντες, Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσης, οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος· πᾶς ὁ βασιλέα †ἐαυτὸν ποιῶν, ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι.

¹³ Ὁ οὖν †Πιλάτος ἀκούσας §τοῦτον τὸν λόγον ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ *τοῦ βήματος, εἰς τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ †Γαββαθᾶ. ¹⁴ ἦν δὲ Παρασκευὴ τοῦ Πάσχα, ὥρα †δὲ ὥσει ἔκτη· καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις, Ἴδε, ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. ¹⁵ §Οἱ δὲ ἐκραύγασαν, Ἄρον, ἄρον, σταύρωσον

* **19:10** πιλατος | πειλατος TH WH † **19:10** σταυρωσαι ... απολυσαι | απολυσαι ... σταυρωσαι CT † **19:11** απεκριθη | απεκριθη αυτω CT § **19:11** ιησους | ο ιησους TR * **19:11** ουδεμιαν κατ εμου | κατ εμου ουδεμιαν CT † **19:11** σοι δεδομενον | δεδομενον σοι CT † **19:11** παραδιδους | παραδους CT § **19:12** εζητει ο πιλατος | ο πιλατος εζητει NA SBL | ο πειλατος εζητει TH WH * **19:12** εκραζον | εκραυγασαν CT † **19:12** εαυτον | αυτον TR † **19:13** πιλατος | πειλατος TH WH § **19:13** τουτον τον λογον | των λογων τουτων CT * **19:13** του | — CT † **19:13** γαββαθα | γαβαθα PCK † **19:14** δε ωσει | δε ως BYZ | ην ωσει PCK | ην ως CT § **19:15** οι δε εκραυγασαν | εκραυγασαν ουν εκεινοι CT

αὐτόν. Λέγει αὐτοῖς ὁ *Πιλάτος, Τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; Ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς, Οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα. ¹⁶ Τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ.

Παρέλαβον ἰδὲ τὸν Ἰησοῦν †καὶ ἤγαγον· ¹⁷ καὶ βαστάζων §τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς *τόπον λεγόμενον Κρανίου Τόπον, †ὃς λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθᾶ· ¹⁸ ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο, ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν. ¹⁹ Ἐγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ †Πιλάτος, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦν δὲ γεγραμμένον, Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. ²⁰ Τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν §ὁ τόπος τῆς πόλεως ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊστὶ, *Ἑλληνιστὶ, Ῥωμαϊστὶ. ²¹ Ἐλεγον οὖν τῷ †Πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων, Μὴ γράφῃ, Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· ἀλλ' ὅτι Ἐκεῖνος εἶπε, Βασιλεὺς †εἰμι τῶν Ἰουδαίων.

* **19:15** πιλατος | πειλατος TH WH † **19:16** δε | ουν CT

† **19:16** και ηγαγον | και απηγαγον TR | — CT § **19:17** τὸν σταυρὸν αὐτοῦ | ἐαυτῷ τὸν σταυρὸν NA TH | αὐτῷ τὸν σταυρὸν SBL WH * **19:17** τοπον | του ANT CT PCK TR

† **19:17** ος | ο CT † **19:19** πιλατος | πειλατος TH WH

§ **19:20** ο τοπος της πολεως | της πολεως ο τοπος ANT

TR * **19:20** ελληνιστι ρωμιστι | ρωμιστι ελληνιστι CT

† **19:21** πιλατω | πειλατω TH WH † **19:21** ειμι των ιουδαιων

| των ιουδαιων ειμι SBL WH

22 Απεκρίθη ὁ Σπιλάτος, Ὁ γέγραφα, γέγραφα.

23 Οἱ οὖν στρατιῶται, ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐποίησαν *τέσσαρα μέρη, ἐκάστῳ στρατιώτῃ μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα. Ἦν δὲ ὁ χιτῶν ἄραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου. 24 †Εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους, Μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ, τίνος ἔσται· ἵνα ἡ γραφή πληρωθῇ ἧ λέγουσα,

Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς,
καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.

Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν.

25 *Εἰστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ. 26 Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα, καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα ὄν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρὶ ταῦτο, Γύναι, ἴδου ὁ υἱός σου. 27 Εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ, Ἴδου ἡ μήτηρ σου. Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν *ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια.

§ 19:22 πιλατος | πειλατος TH WH * 19:23 τεσσαρα | τεσσαρα TH WH † 19:23 αραφος | αρραφος ANT PCK TR † 19:24 ειπον | ειπαν NA SBL WH § 19:24 η λεγουσα | — WH * 19:25 ειστηκεισαν | ιστηκεισαν TH WH † 19:26 αυτου | — CT † 19:26 ιδου | ιδε ANT BYZ CT HF PCK § 19:27 ιδου | ιδε CT * 19:27 ο μαθητης αυτην | αυτην ο μαθητης TR

28 Μετὰ τοῦτο ἶδὼν ὁ Ἰησοῦς ὅτι †πάντα ἤδη τετέλεσται, ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφή, λέγει, Διψῶ. 29 Σκεῦος ᾧ οὖν ἔκειτο ὄξους μεστόν· *οἱ δέ, πλησαντες σπόγγον ὄξους, καὶ ὑσσώπῳ περιθέντες, προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι. 30 Ὅτε οὖν ἔλαβε τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Τετέλεσται· καὶ †κλίνας τὴν κεφαλὴν, παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, †ἵνα μὴ μείνη ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἐπεὶ Παρασκευὴ ἦν—ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ σαββάτου—ἠρώτησαν τὸν §Πιλάτον ἵνα κατεαῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ ἀρθῶσιν. 32 Ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ *συσταυρωθέντος αὐτῷ· 33 ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον †αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη· 34 ἀλλ' εἷς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξε, καὶ †εὐθέως ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ. 35 Καὶ

† 19:28 ιδων | ειδως ANT CT PCK TR † 19:28 παντα ηδη | ηδη παντα CT PCK § 19:29 ουν | — CT * 19:29 οι δε πλησαντες σπογγον οξους και | σπογγον ουν μεστον του οξους CT † 19:30 κλινας | κλεινας TH † 19:31 ινα ... σαββατω επει παρασκευη ην | επει παρασκευη ην ινα ... σαββατω CT SCR § 19:31 πιλατον | πειλατον TH WH * 19:32 συσταυρωθεντος | συνσταυρωθεντος TH WH † 19:33 αυτον ηδη | ηδη αυτον CT † 19:34 ευθεως εξηλθεν | ευθυς εξηλθεν TR | εξηλθεν ευθυς CT

ὁ ἑωρακῶς μεμαρτύρηκε, καὶ ἀληθινὴ ἔστιν αὐτοῦ ἡ μαρτυρία, *κάκεϊνος οἶδεν ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἵνα †ὕμεῖς †πιστεύσητε. ³⁶ Ἐγένετο γὰρ ταῦτα ἵνα ἡ γραφή πληρωθῆ, Ὅστοῦν οὐ συντριβήσεται ἅπ' αὐτοῦ. ³⁷ Καὶ πάλιν ἑτέρα γραφή λέγει, Ὅψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν.

³⁸ *Μετὰ ταῦτα ἠρώτησε τὸν †Πιλάτου †Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὦν μαθητῆς τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐπέτρηνεν ὁ *Πιλάτος. Ἦλθεν οὖν καὶ ἦρε τὸ σῶμα †τοῦ Ἰησοῦ. ³⁹ Ἦλθε δὲ καὶ Νικόδημος, ὁ ἐλθὼν πρὸς †τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέρων ἑμίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης *ὡς λίτρας ἑκατόν. ⁴⁰ Ἐλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἔδησαν αὐτὸ †ἐν ὀθουίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. ⁴¹ Ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κῆπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινόν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς †ἐτέθη. ⁴² Ἐκεῖ οὖν

§ 19:35 εστιν αυτου η μαρτυρια | αυτου εστιν η μαρτυρια
ANT BYZ CT TR | εστιν η μαρτυρια αυτου PCK * 19:35
κακεινος | και εκεινος CT † 19:35 υμεις | και υμεις ANT CT
† 19:35 πιστευσητε | πιστευητε SBL TH WH § 19:36 απ | —
ANT CT HF TR * 19:38 μετα | μετα δε ANT CT TR † 19:38
πιλατον | πειλατον TH WH † 19:38 ιωσηφ | ο ιωσηφ BYZ HF
TR § 19:38 ο | — SBL TH WH * 19:38 πιλατος | πειλατος
TH WH † 19:38 του ιησου | αυτου CT † 19:39 τον ιησουν
| αυτον CT § 19:39 μιγμα | ελιγμα WH * 19:39 ως | ωσει
BYZ TR † 19:40 εν | — CT TR † 19:41 ετεθη | ην τεθειμενος
CT

διὰ τὴν Παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγύς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.

20

¹ Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρώτῃ, σκοτίας ἔτι οὔσης, εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ μνημείου. ² Τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἦραν τὸν Κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οἶδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. ³ Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητῆς, καὶ ἦρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. ⁴ Ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ· καὶ ὁ ἄλλος μαθητῆς προέδραμε *τάχιον τοῦ Πέτρου, καὶ ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, ⁵ καὶ παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. ⁶ Ἔρχεται οὖν †Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, ⁷ καὶ τὸ σουδάριον ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον, ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἕνα τόπον. ⁸ Τότε οὖν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος μαθητῆς ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδε, καὶ ἐπίστευσεν· ⁹ οὐδέπω γὰρ ἤδεισαν τὴν γραφήν, ὅτι δεῖ αὐτόν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. ¹⁰ Ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς ‡ἐαυτοὺς οἱ μαθηταί.

* **20:4** ταχιον | ταχειον WH † **20:6** σιμων | και σιμων CT

‡ **20:10** ἐαυτοὺς | αὐτοὺς NA | αὐτοὺς SBL WH

11 Μαρία δὲ Σειστήκει πρὸς *τὸ μνημεῖον †κλαίουσα ἔξω· ὡς οὖν ἔκλαιε, παρέκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον, 12 καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομένους, ἓνα πρὸς τῇ κεφαλῇ, καὶ ἓνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 13 Καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι, Γύναι, τί κλαίεις; Λέγει αὐτοῖς, ὅτι Ἦραν τὸν Κύριόν μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. 14 †Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐστῶτα, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι Ὁ Ἰησοῦς ἐστι. 15 Λέγει αὐτῇ *Ὁ Ἰησοῦς, Γύναι, τί κλαίεις; Τίνα ζητεῖς; Ἐκείνη, δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός ἐστι, λέγει αὐτῷ, Κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθηκες αὐτόν, κάγω αὐτόν ἀρῶ. 16 Λέγει αὐτῇ †Ὁ Ἰησοῦς, Ὁ Μαρία. Στραφεῖσα ἐκείνη λέγει *αὐτῷ, Ἦ Ραββουνί—ὃ λέγεται, Διδάσκαλε. 17 Λέγει αὐτῇ †Ὁ Ἰησοῦς, Μὴ μου ἄπτου, οὐπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα Ὁμου· πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ εἰπέ αὐτοῖς, Ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ πατέρα ὑμῶν, καὶ Θεὸν μου καὶ Θεὸν ὑμῶν. 18 Ἔρχεται *Μαρία ἡ Μαγδαληνῆ

§ 20:11 εισηκηκει | ιστηκηκει TH WH * 20:11 το μνημειον | τω μνημειω ANT BYZ CT PCK † 20:11 κλαιουσα εξω | εξω κλαιουσα CT † 20:14 και | —CT § 20:14 ιησους | ο ιησους TR * 20:15 ο | —CT † 20:15 εθηκας αυτον | αυτον εθηκας TR † 20:16 ο | —CT § 20:16 μαρια | μαριαμ CT * 20:16 αυτω | αυτω εβραιστι CT † 20:16 ραββουνι | ραβουνι PCK | ραββουνει WH † 20:17 ο | —CT § 20:17 μου | —NA SBL WH * 20:18 μαρια | μαριαμ CT

†ἀπαγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι †εώρακε τὸν Κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ.

19 Οὔσης οὖν ὀψίας, τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ Στῶν σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ *συνηγμένοι, διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς, Εἰρήνη ὑμῖν. 20 Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν †αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. 21 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν, Εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ πατήρ, κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς. 22 Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε καὶ λέγει αὐτοῖς, Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον. 23 Ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, †ἀφίενται αὐτοῖς· ἄν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται.

24 Θωμᾶς δέ, εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. 25 Ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί, Ἐωράκαμεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω *τὴν χεῖρά μου εἰς

† 20:18 ἀπαγγελλουσα | ἀγγελλουσα CT † 20:18 εωρακε | εωρακα CT § 20:19 των | — CT * 20:19 συνηγμενοι | — CT † 20:20 αυτοις τας χειρας και την πλευραν αυτου | τας χειρας και την πλευραν αυτοις NA SBL TH | και τας χειρας και την πλευραν αυτοις WH † 20:23 αφιενται | αφεωνται NA SBL WH § 20:24 ο | — CT * 20:25 την χειρα μου | μου την χειρα NA SBL WH

τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω.

²⁶ Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. Ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς, τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν, Εἰρήνη ὑμῖν.

²⁷ Εἶτα λέγει τῷ Θωμᾶ, Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε, καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου· καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου, καὶ βάλε εἰς τὴν πλευρὰν μου· καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. ²⁸ †Καὶ ἀπεκρίθη †Θωμᾶς, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου. ²⁹ Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι ἐώρακάς ἄμα, πεπίστευκας; Μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες, καὶ πιστεύσαντες.

³⁰ Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν *αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ³¹ Ταῦτα δὲ γέγραπται, ἵνα †πιστεύσητε ὅτι †Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

21

¹ Μετὰ ταῦτα ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν *πάλιν τὸ Ἰησοῦς τοῖς †μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος· ἐφανέρωσε δὲ οὕτως. ² Ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος

† 20:28 και | — CT † 20:28 θωμας | ο θωμας TR § 20:29 με | με θωμα TR * 20:30 αυτου | — SBL WH † 20:31 πιστευσητε | πιστευητε SBL TH WH † 20:31 ιησους | ο ιησους TR * 21:1 παλιν | — PCK † 21:1 ο | — WH † 21:1 μαθηταις | μαθηταις αυτου BYZ | μαθηταις αυτου εγερθεις εκ νεκρων PCK

Δίδυμος, καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. ³ Λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος, Ὑπάγω ἀλιεύειν. Λέγουσιν αὐτῷ, Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί. Ἐξῆλθον καὶ *ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον †εὐθύς, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν.

⁴ Πρωίας δὲ ἤδη ‡γενομένης ἔστη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλόν· οὐ μέντοι ἤδεισαν οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐστι. ⁵ Λέγει οὖν αὐτοῖς *ὁ Ἰησοῦς, Παιδία, μὴ τι προσφάγιον ἔχετε; Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ, Οὐ. ⁶ Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὐρήσετε. Ἐβαλον οὖν, καὶ οὐκέτι αὐτὸ ἐλκύσαι ἴσχυσαν ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. ⁷ Λέγει οὖν ὁ μαθητῆς ἐκεῖνος ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ, Ὁ Κύριός ἐστι. Σίμων οὖν Πέτρος, ἀκούσας ὅτι ὁ Κύριός ἐστι, τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο— ἦν γὰρ γυμνός—καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν. ⁸ Οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον—οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, ‡ἀλλ' ὡς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων—σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων.

⁹ Ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακιὰν κειμένην καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον,

§ 21:3 ἐξηλθον | ἐξηλθαν WH * 21:3 ἐνεβησαν | ἀνεβησαν
TR † 21:3 εὐθὺς | —CT ‡ 21:4 γενομένης | γινομένης WH
§ 21:4 ο | —CT * 21:5 ο | —WH † 21:6 ἰσχυσαν | ἰσχυου
CT ‡ 21:8 ἀλλ | ἀλλα NA²⁷ SBL TH WH

καὶ ἄρτον. ¹⁰ Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν ἐπιάσατε νῦν. ¹¹ Ἐβή Σίμων Πέτρος, καὶ εἴλκυσε τὸ δίκτυον *ἐπὶ τῆς γῆς, μεστὸν ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν πεντήκοντα τριῶν· καὶ τοσοῦτων ὄντων, οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. ¹² Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Δεῦτε ἀριστήσατε. Οὐδεὶς ἴδὲ ἐτόλμα τῶν μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτόν, Σὺ τίς εἶ; εἰδότες ὅτι ὁ Κύριός ἐστιν. ¹³ Ἔρχεται οὖν ὁ Ἰησοῦς, καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον, καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὀψάριον ὁμοίως. ¹⁴ Τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη *ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ταύτου, ἐγερθεῖς ἐκ νεκρῶν.

¹⁵ Ὅτε οὖν ἠρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς, Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με ἄλλοιον τούτων; Λέγει αὐτῷ, Ναὶ Κύριε· σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ, Βόσκει τὰ ἀρνία μου. ¹⁶ Λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον, Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; Λέγει αὐτῷ, Ναὶ Κύριε· σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ, Ποίμαινε τὰ πρόβατά μου. ¹⁷ Λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον, Σίμων Ἰωνᾶ, φιλεῖς με; Ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον, Φιλεῖς με;

§ 21:11 ανεβη | ανεβη ουν CT * 21:11 επι της γης | εις την γην CT † 21:12 δε | — WH ‡ 21:13 ουν | — CT § 21:13 ο | — NA WH * 21:14 ο | — NA WH † 21:14 αυτου | — CT ‡ 21:15 ιωνα | ιωαννου NA SBL TH | ιωανου WH § 21:15 πλειον | πλεον CT * 21:16 ιωνα | ιωαννου NA SBL TH | ιωανου WH † 21:16 προβατα | προβατια WH ‡ 21:17 ιωνα | ιωαννου NA SBL TH | ιωανου WH

Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Κύριε, * σὺ πάντα οἶδας· σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ † Ὁ Ἰησοῦς, Βόσκει τὰ † πρόβατά μου. ¹⁸ Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυτόν, καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσης, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος σε ζώσει, καὶ οἶσει ὅπου οὐ θέλεις. ¹⁹ Τοῦτο δὲ εἶπε, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ δοξάσει τὸν Θεόν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ, Ἀκολουθεῖ μοι.

²⁰ Ἐπιστραφεὶς * δὲ ὁ Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στήθος αὐτοῦ καὶ εἶπε, Κύριε, τίς ἐστὶν ὁ παραδιδούς σε; ²¹ † Τοῦτον ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ, Κύριε, οὗτος δὲ τί; ²² Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; Σὺ † ἀκολουθεῖ μοι. ²³ Ἐξῆλθεν οὖν ὁ λόγος οὗτος εἰς τοὺς ἀδελφούς, ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει· * καὶ οὐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει· ἀλλ', Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ;

²⁴ Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων, καὶ ἔγραψας ταῦτα· καὶ οἶδαμεν ὅτι

§ 21:17 εἶπεν | λέγει NA * 21:17 συ παντα | παντα συ
 CT † 21:17 ο | — WH † 21:17 προβατα | προβατια WH
 § 21:18 σε ζώσει | ζώσει σε TH WH * 21:20 δε | — CT
 † 21:21 τουτον | τουτον ουν CT † 21:22 ακολουθει μοι |
 μοι ακολουθει CT § 21:23 ο λογος ουτος | ουτος ο λογος CT
 * 21:23 και ουκ ειπεν | ουκ ειπεν δε CT † 21:24 γραφας | ο
 γραφας NA SBL WH

ἀληθής †ἐστιν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.

²⁵ Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ §ὅσα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἓν, *οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον †χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία. †Ἀμήν.

Ἐξεδόθη μετὰ χρόνους λβ' τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀναλήψεως. §

† 21:24 ἐστιν ἡ μαρτυρία αὐτου | αὐτου ἡ μαρτυρία ἐστιν
 NA SBL WH § 21:25 οσα | α CT * 21:25 ουδε | ουδ CT
 † 21:25 χωρησαι | χωρησειν SBL WH † 21:25 αμην | — CT
 § 21:25 This scribal note is included in the colophons of many
 Greek manuscripts.

Η Καινή Διαθήκη

The New Testament in Ancient Greek with critical text notes

Public Domain

Language: Ελληνιστική (Greek, Ancient)

Translation by: Maurice A. Robinson

Contributor: Robert Adam Boyd

The Text-Critical Greek New Testament is based upon The New Testament in the Original Greek: Byzantine Textform 2018, compiled and arranged by Maurice A. Robinson and William G. Pierpont.

The following disclaimer is printed in the The New Testament in the Original Greek: Byzantine Textform 2018:

Anyone is permitted to copy and distribute this text or any portion of this text. It may be incorporated in a larger work, and/or quoted from, stored in a database retrieval system, photocopied, reprinted, or otherwise duplicated by anyone without prior notification, permission, compensation to the holder, or any other restrictions. All rights to this text are released to everyone and no one can reduce these rights at any time. Copyright is not claimed nor asserted for either the preface, notes, or the new and revised form of the Greek NT text of this edition, nor for the original form of such as initially released into the public domain by the editors, first as printed textual notes in 1979, continuous-text electronic form 1986–present, and in published editions from 1991, 2005, and 2010.

The permitted use or reproduction of the Greek text or other material contained within this volume (whether by print, electronic media, or other form) does not imply doctrinal or theological agreement by the present editors and publisher with whatever views may be maintained or promulgated by other publishers. For the purpose of assigning responsibility, it is requested that the present editors' names and the title associated with this text as well as this disclaimer be retained in any subsequent reproduction of this material.

2022-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 11 Nov 2022

e8df933b-03a4-5add-853f-51a05e168973